

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA
ASUTUSTELT

NÕUKOGU

Ühtset patendikohut käsitlev

LEPING

(2013/C 175/01)

LEPINGUOSALISED LIIKMESRIIGID,

ARVESTADES, et Euroopa Liidu liikmesriikide koostöö patentide valdkonnas annab olulise panuse Euroopa integratsiooniprotsessi, eelkõige Euroopa Liidu siseturu loomisse, mille tunnusteks on kaupade ja teenuste vaba liikumine ning süsteemi loomine, millega tagatakse, et siseturul ei toimu konkurentsi moonutamist,

ARVESTADES, et patendituru killustatus ja liikmesriikide koostussüsteemide vahelised märkimisväärsed erinevused kahjustavad innovatsiooni, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul, kellel on keeruline teostada enda patendiõigusi ja kaitsta end põhjendamatu nõuete eest ning nõuete eest, mis on seotud patentidega, mis tuleks tühistada,

VÕTTES ARVESSE, et kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide ratifitseeritud Euroopa patendikonventsiooniga on ette nähtud ühtne kord Euroopa patentide väljaandmiseks Euroopa Patendiameti poolt,

VÕTTES ARVESSE, et vastavalt määrusele (EL) nr 1257/2012 ⁽¹⁾ saavad patendiomanikud taotleda oma Euroopa patentidele ühtset mõju, et saada ühtne patendikaitse tõhustatud koostöös osalevates Euroopa Liidu liikmesriikides,

SOOVIDES parandada patendiõiguste teostamist, kaitset põhjendamatu nõuete eest ja nõuete eest, mis on seotud patentidega, mis tuleks tühistada, ning suurendada õiguskindlust, asutades sel eesmärgil ühtse patendikohtu patentide kehtivuse ja rikkumisega seotud vaidluste lahendamiseks,

VÕTTES ARVESSE, et ühtne patendikohus asutatakse otsuste tegemise kiiruse ja kvaliteedi tagamiseks, saavutades seejuures õiglase tasakaalu patendiomanike ja muude osaliste huvide vahel ning võttes arvesse proportsionaalsuse ja paindlikkuse vajadust,

VÕTTES ARVESSE, et ühtne patendikohus peaks olema lepinguosaliste liikmesriikide ühine kohus ja seega osa nende koostussüsteemist ning et sellel oleks ainupädevus ühtse toimega Euroopa patentide ja Euroopa patendikonventsiooni sätete alusel välja antud Euroopa patentide suhtes,

VÕTTES ARVESSE, et Euroopa Liidu Kohus peab tagama liidu õiguskorra ühtsuse ja Euroopa Liidu õiguse ülimuslikkuse,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1257/2012 tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (ELT L 361, 31.12.2012, lk 1) ja selle hilisemad muudatused.

TULETADES MEELDE lepinguosaliste liikmesriikide kohustusi vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule, sealhulgas Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö kohustust ning kohustust tagada ühtse patendikohtu abil liidu õiguse täielik kohaldamine ja järgimine oma territooriumil ning üksikisiku õiguste kohtulik kaitse liidu õiguse alusel,

VÕTTES ARVESSE, et sarnaselt liikmesriikide kohtutega peab ühtne patendikohus austama liidu õigust ja seda kohaldama ning tagama koostöös Euroopa Liidu Kohtuga, kes on liidu õiguse täitmise järelevalvaja, liidu õiguse korrektse kohaldamise ja ühtse tõlgendamise; ühtne patendikohus peab eelkõige tegema Euroopa Liidu Kohtuga koostööd liidu õiguse nõuetekohase tõlgendamise alal, tuginedes viimase kohtupraktikale ja taotlema eelotsuseid kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 267,

VÕTTES ARVESSE, et lepinguosalisel liikmesriigid peaksid lepinguvälist vastutust käsitleva Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika kohaselt vastutama kahjude eest, mille ühtne patendikohus on tekitanud liidu õiguse rikkumisega, sealhulgas Euroopa Liidu Kohtult eelotsuste taotlemata jätmisega,

VÕTTES ARVESSE, et liidu õiguse rikkumise puhul ühtse patendikohtu poolt, sealhulgas Euroopa Liidu Kohtult eelotsuste taotlemata jätmise korral, lasub otsene vastutus lepinguosalistel liikmesriikidel ning seetõttu võib iga lepinguosalise liikmesriigi suhtes algatada rikkumismenetluse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 258, 259 ja 260, et tagada liidu õiguse ülimuslikkuse austamine ja selle nõuetekohane kohaldamine,

TULETADES MEELDE liidu õiguse, sealhulgas ELi lepingu, ELi toimimise lepingu, Euroopa Liidu põhiõiguste harta, Euroopa Liidu Kohtu poolt välja töötatud liidu õiguse üldpõhimõtete (eelkõige õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus seaduse alusel moodustatud kohtus), Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika ja liidu teise õiguse ülimuslikkust,

VÕTTES ARVESSE, et käesolev leping peaks olema ühinemiseks avatud kõigile Euroopa Liidu liikmesriikidele; liikmesriigid, kes on otsustanud ühtse patendikaitse loomise valdkonnas tehtavas tõhustatud koostöös mitte osaleda, võivad olla käesoleva lepingu osalisteks seoses nende territooriumil väljaantud Euroopa patentidega,

VÕTTES ARVESSE, et käesolev leping peaks jõustuma 1. jaanuaril 2014 või kolmeteistkümnendast hoiuleandmisest möödunud neljanda kuu esimesel päeval, tingimusel et ratifitseerimis- või liitumiskirja hoiule andnud lepinguosaliste liikmesriikide hulka kuuluvad need kolm riiki, kus lepingu allkirjastamisele eelneva aasta jooksul oli jõus kõige rohkem Euroopa patente, või neljanda kuu esimesel päeval pärast seda, kui on jõustunud määruse (EL) nr 1215/2012⁽¹⁾ muudatused, mis käsitlevad selle seotust käesoleva lepinguga, olenevalt sellest, milline neist kuupäevadest on hilisem,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I OSA

Artikkel 2

ÜLDSÄTTED JA INSTITUTSIOONILISED SÄTTED

Mõisted

I PEATÜKK

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

Üldsätted

Artikkel 1

Ühtne patendikohus

Euroopa patentide ja ühtse toimega Euroopa patentidega seotud vaidluste lahendamiseks asutatakse ühtne patendikohus.

a) „kohus” – käesoleva lepinguga loodud ühtne patendikohus;

b) „liikmesriik” – Euroopa Liidu liikmesriik;

Ühtne patendikohus on lepinguosaliste liikmesriikide ühine kohus ja seetõttu kehtivad selle suhtes samad liidu õigusest tulenevad kohustused, mis lepinguosaliste liikmesriikide kohtute suhtes.

c) „lepinguosaline liikmesriik” – käesoleva lepingu osaliseks olev liikmesriik;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1) ja selle hilisemad muudatused.

- d) „Euroopa patendikonventsioon” – Euroopa patentide väljaandmise 5. oktoobri 1973. aasta konventsioon ja selle hilisemad muudatused;
- e) „Euroopa patent” – Euroopa patendikonventsiooni sätete alusel välja antud patent, millel ei ole ühtset toimet tulenevalt määrusest (EL) nr 1257/2012;
- f) „ühtse toimega Euroopa patent” – Euroopa patendikonventsiooni sätete alusel välja antud patent, millel on ühtne toime tulenevalt määrusest (EL) nr 1257/2012;
- g) „patent” – Euroopa patent ja/või ühtse toimega Euroopa patent;
- h) „täiendava kaitse tunnistus” – täiendava kaitse tunnistus, mis on antud määruse (EÜ) nr 469/2009 ⁽¹⁾ või määruse (EÜ) nr 1610/96 ⁽²⁾ alusel;
- i) „põhikiri” – ühtse patendikohtu põhikiri, mis on esitatud I lisas ja moodustab käesoleva lepingu lahutamatu osa;
- j) „kodukord” – ühtse patendikohtu kodukord, mis kehtestatakse artikli 41 kohaselt.

Artikkel 3

Reguleerimisala

Käesolevat lepingut kohaldatakse järgmise suhtes:

- a) ühtse toimega Euroopa patent;
- b) patendiga kaitstud toote kohta väljastatud täiendava kaitse tunnistus;
- c) Euroopa patent, mis ei ole käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks veel oma kehtivust kaotanud või mis on välja antud pärast seda kuupäeva, ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, ning
- d) Euroopa patendi taotlus, mida ei ole käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks rahuldatud või mis on esitatud pärast seda kuupäeva, ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 469/2009 ravimite täiendava kaitse tunnistuse kohta (ELT L 152, 16.6.2009, lk 1) ja selle hilisemad muudatused.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1610/96 taimekaitsevahendite täiendava kaitsesertifikaadi kasutuselevõtu kohta (EÜT L 198, 8.8.1996, lk 30) ja selle hilisemad muudatused.

Artikkel 4

Õiguslik seisund

1. Kohtul on igas lepinguosalises liikmesriigis juriidilise isiku staatus ja kõige ulatuslikum õigus- ja teovõime, mis juriidilistele isikutele asjaomase riigi õiguse kohaselt antakse.

2. Kohut esindab apellatsioonikohtu president, kes valitakse vastavalt põhikirjale.

Artikkel 5

Vastutus

1. Kohtu lepingulist vastutust reguleeritakse kõnealuse lepingu suhtes kohaldatava õigusega vastavalt määrusele (EÜ) nr 593/2008 ⁽³⁾ („Rooma I”), kui see on kohaldatav, või vastupidisel juhul vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kus asuva kohtu poole pöörduiti.

2. Kohtu lepinguvälisest vastutusest kohtu või selle töötajate poolt ametiülesannete täitmisel tekitatud kahju eest, mis ei ole tsiviil- ja kaubandusajad määruse (EÜ) nr 864/2007 ⁽⁴⁾ („Rooma II”) tähenduses, reguleeritakse selle lepinguosalise liikmesriigi õigusega, kus kahju tekitati. Käesolev säte ei piira artikli 22 kohaldamist.

3. Lõike 2 kohaste vaidluste lahendamiseks pädev kohus on selle lepinguosalise liikmesriigi kohus, kus kahju tekitati.

II PEATÜKK

Institutsioonilised sätted

Artikkel 6

Kohus

1. Kohus koosneb esimese astme kohtust, apellatsioonikohtust ja kohtu kantseleist.

2. Kohus täidab talle käesoleva lepinguga määratud ülesandeid.

Artikkel 7

Esimese astme kohus

1. Esimese astme kohus koosneb kesktalitusest ning kohalikest ja piirkondlikest talitustest.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I”) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6) ja selle hilisemad muudatused.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 864/2007 lepinguvälisete võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma II”) (ELT L 199, 31.7.2007, lk 40) ja selle hilisemad muudatused.

2. Kesktalitus asub Pariisis ning selle allüksused Londonis ja Münchenis. Kesktalitus menetletavad kohtuasjad jaotatakse vastavalt II lisale, mis on käesoleva lepingu lahutamatu osa.

3. Kohalik talitus asutatakse lepinguosalises liikmesriigis tema taotluse alusel ja kooskõlas põhikirjaga. Kohaliku talituse asukoha määrab asjaomane lepinguosaline liikmesriik.

4. Täiendav kohalik talitus asutatakse lepinguosalises liikmesriigis tema taotluse alusel iga saja patenti käsitleva kohtuasja kohta kalendriaastas, mis on algatatud asjaomas lepinguosalises liikmesriigis kolme järjestikuse aasta jooksul kas enne või pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva. Ühes lepinguosalises liikmesriigis võib olla maksimaalselt neli kohalikku talitust.

5. Piirkondlik talitus asutatakse kahe või enama lepinguosalise liikmesriigi jaoks nende taotluse alusel ja kooskõlas põhikirjaga. Kõnealused lepinguosalised liikmesriigid määravad asjaomase talituse asukoha. Piirkondlik talitus võib kohtuasju menetleda mitmes kohas.

Artikkel 8

Esimese astme kohtu kolleegiumite koosseis

1. Esimese astme kohtu kolleegiumite koosseis on rahvusvaheline. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 5 ja artikli 33 lõike 3 punkti a kohaldamist, koosneb kolleegium istungite läbiviimisel kolmest kohtunikust.

2. Lepinguosalistes liikmesriikides, kus kolme järjestikuse aasta jooksul kas enne või pärast käesoleva lepingu jõustumist on kalendriaastas keskmiselt algatatud vähem kui 50 patendiga seotud kohtuasja, koosneb kohaliku talituse kolleegium istungite läbiviimisel ühest õiguslikult pädevast kohtunikust, kes on asjaomase kohaliku talituse lepinguosalise asukohaliikmesriigi kodanik, ning kahest õiguslikult pädevast kohtunikust, kes ei ole asjaomase lepinguosalise liikmesriigi kodanikud ja kes määratakse patendikohtunike reservist vastavalt artikli 18 lõikele 3 iga juhtumi puhul eraldi.

3. Olenemata lõikest 2, koosneb lepinguosalistes liikmesriikides, kus kolme järjestikuse aasta jooksul kas enne või pärast käesoleva lepingu jõustumist on kalendriaastas keskmiselt algatatud 50 või rohkem patendiga seotud kohtuasja, kohaliku talituse kolleegium istungite läbiviimisel kahest õiguslikult pädevast kohtunikust, kes on asjaomase kohaliku talituse lepinguosalise asukohaliikmesriigi kodanikud, ning ühest õiguslikult pädevast kohtunikust, kes ei ole asjaomase lepinguosalise liikmesriigi kodanik ja kes määratakse patendikohtunike reservist vastavalt artikli 18 lõikele 3. Selline kolmas kohtunik töötab kohalikus talituses pikaajaliselt, kui see on vajalik suure töökoormusega talituste tõhusaks toimimiseks.

4. Piirkondliku talituse kolleegium koosneb istungite läbiviimisel kahest õiguslikult pädevast kohtunikust, kes on valitud kohtunike piirkondlikust nimekirjast ja kes on asjaomaste lepinguosaliste liikmesriikide kodanikud, ning ühest õiguslikult pädevast kohtunikust, kes ei ole asjaomaste lepinguosaliste liikmesriikide kodanik ja kes määratakse patendikohtunike reservist vastavalt artikli 18 lõikele 3.

5. Ühe poole taotluse korral esitab kohaliku või piirkondliku talituse kolleegium esimese astme kohtu presidendile taotluse määrata vastavalt artikli 18 lõikele 3 patendikohtunike reservist kolleegiumi koosseisu tehniliselt pädev lisakohtunik, kellel on asjaomases tehnoloogiavaldkonnas vajalik kvalifikatsioon ja kogemus. Samuti võib iga kohaliku või piirkondliku talituse kolleegium pärast poolte ärakuulamist esitada sellise taotluse omal algatusel, kui seda peetakse asjakohaseks.

Juhul, kui selline tehniliselt pädev kohtunik kolleegiumi koosseisu määratakse, ei tohi tehniliselt pädevat kohtunikku artikli 33 lõike 3 punkti a alusel täiendavalt enam lisada.

6. Kesktalituse kolleegiumid viivad istungeid läbi koosseisus, kuhu kuuluvad kaks õiguslikult pädevat kohtunikku, kes on erinevate lepinguosaliste liikmesriikide kodanikud, ning üks tehniliselt pädev kohtunik, kes määratakse patendikohtunike reservist vastavalt artikli 18 lõikele 3 ning kellel on asjaomases tehnoloogiavaldkonnas vajalik kvalifikatsioon ja kogemus. Artikli 32 lõike 1 punktis i nimetatud hagide menetlemisega tegelevad kesktalituse kolleegiumid viivad istungeid läbi koosseisus, kuhu kuuluvad kolm õiguslikult pädevat kohtunikku, kes on erinevate lepinguosaliste liikmesriikide kodanikud.

7. Olenemata lõigetest 1–6 ning kooskõlas kodukorraga võivad pooled kokku leppida, et nende kohtuasja menetleb üksainus õiguslikult pädev kohtunik.

8. Esimese astme kohtu iga kolleegiumi eesistujaks on õiguslikult pädev kohtunik.

Artikkel 9

Apellatsioonikohtu

1. Apellatsioonikohtu kolleegiumid viivad istungeid läbi koosseisus, mis on rahvusvaheline ja kuhu kuulub viis kohtunikku. Kolleegiumid viivad istungeid läbi koosseisus, kuhu kuuluvad kolm õiguslikult pädevat kohtunikku, kes on erinevate lepinguosaliste liikmesriikide kodanikud, ja kaks tehniliselt pädevat kohtunikku, kellel on asjaomases tehnoloogiavaldkonnas vajalik kvalifikatsioon ja kogemus. Apellatsioonikohtu president määrab kõnealused tehniliselt pädevad kohtunikud kolleegiumi koosseisu patendikohtunike reservist vastavalt artikli 18.

2. Olenemata lõikest 1, viivad artikli 32 lõike 1 punktis i nimetatud hagide menetlemisega tegelevad kolleegiumid istungeid läbi koosseisus, kuhu kuuluvad kolm õiguslikult pädevat kohtunikku, kes on erinevate lepinguosaliste liikmesriikide kodanikud.

3. Apellatsioonikohtu iga kolleegiumi eesistujaks on õiguslikult pädev kohtunik.

4. Apellatsioonikohtu kolleegiumid moodustatakse kooskõlas põhikirjaga.

5. Apellatsioonikohtu asukohaks on Luxembourg.

Artikkel 10

Kohtu kantselei

1. Kohtu kantselei luuakse apellatsioonikohtu asukohas. Kantseleid juhatab kohtusekretär ning kantselei täidab ülesandeid, mis on talle määratud kooskõlas põhikirjaga. Kohtu kantselei peetav register on avalikkusele kättesaadav kooskõlas käesolevas lepingus ja kodukorras sätestatud tingimustega.

2. Esimese astme kohtu kõigis talitustes luuakse allkantseleid.

3. Kohtu kantselei dokumenteerib kõik kohtule esitatud kohtuasjad. Asjaomane allkantselei teavitab kohtu kantseleid kõigist enda dokumenteeritud kohtuasjadest.

4. Kohus nimetab kohtusekretäri ametisse kooskõlas põhikirja artikliga 22 ja koostab tema ametijuhendi.

Artikkel 11

Komiteed

Käesoleva lepingu tõhusa rakendamise ja toimimise tagamiseks moodustatakse halduskomitee, eelarvekomitee ja nõuandekomitee. Nad täidavad eelkõige ülesandeid, mis on ette nähtud käesoleva lepingu ja põhikirjaga.

Artikkel 12

Halduskomitee

1. Halduskomitee koosseisu kuulub üks esindaja igast lepinguosalisest liikmesriigist. Euroopa Komisjoni esindaja osaleb halduskomitee koosolekutel vaatljana.

2. Igal lepinguosalisel liikmesriigil on üks hääl.

3. Halduskomitee võtab oma otsused vastu esindatud ja hääletanud lepinguosaliste liikmesriikide kolmeneljandikulise häälteenamusega, kui käesolevas lepingus või põhikirjas ei ole sätestatud teisiti.

4. Halduskomitee võtab vastu oma kodukorra.

5. Halduskomitee valib oma liikmete hulgast eesistuja, kelle ametiaeg kestab kolm aastat. Kõnealust ametiaega võib pikendada.

Artikkel 13

Eelarvekomitee

1. Eelarvekomitee koosseisu kuulub üks esindaja igast lepinguosalisest liikmesriigist.

2. Igal lepinguosalisel liikmesriigil on üks hääl.

3. Eelarvekomitee võtab otsused vastu lepinguosaliste liikmesriikide esindajate liithäälteenamusega. Eelarve vastuvõtmisel on siiski nõutav lepinguosaliste liikmesriikide esindajate kolmeneljandikuline häälteenamus.

4. Eelarvekomitee võtab vastu oma kodukorra.

5. Eelarvekomitee valib oma liikmete hulgast eesistuja, kelle ametiaeg kestab kolm aastat. Kõnealust ametiaega võib pikendada.

Artikkel 14

Nõuandekomitee

1. Nõuandekomitee:

a) aitab halduskomiteel valmistada ette kohtu kohtunike ametisse nimetamist;

b) teeb põhikirja artiklis 15 osutatud presiidiumile ettepanekuid seoses artiklis 19 osutatud kohtunike koolitusraamistiku suunistega ning

c) esitab halduskomiteele arvamusi artikli 48 lõikes 2 osutatud kvalifikatsiooninõuete kohta.

2. Nõuandekomitee koosneb patendikohtunikest ning patendiõiguse ja -vaidluste valdkonna töötajatest, kelle pädevus on kõrgelt tunnustatud. Nad nimetatakse ametisse põhikirjas sätestatud korra kohaselt ning nende ametiaja pikkuseks on kuus aastat. Kõnealust ametiaega võib pikendada.

3. Nõuandekomitee koosseisuga tagatakse ulatuslikud asjakohased teadmised ning iga lepinguosalise liikmesriigi esindatus. Nõuandekomitee liikmed on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatud ning ei ole seotud mingite suunistega.

4. Nõuandekomitee võtab vastu oma kodukorra.

5. Nõuandekomitee valib oma liikmete hulgest eesistuja, kelle ametiaeg kestab kolm aastat. Kõnealust ametiaega võib pikendada.

III PEATÜKK

Kohtu kohtunikud

Artikkel 15

Kohtunike ametisse nimetamise kriteeriumid

1. Kohus koosneb nii õiguslikult kui tehniliselt pädevatest kohtunikest. Kohtunikud peavad vastama kõrgeimatele pädevusnõuetele ja neil peavad olema tõendatud kogemused patendivaidluste lahendamise valdkonnas.

2. Õiguslikult pädevatel kohtunikel peab olema kvalifikatsioon, mis on lepinguosalisel liikmesriigis nõutav kohtuniku ametisse nimetamiseks.

3. Tehniliselt pädevatel kohtunikel peab olema kõrgharidus ja tõendatud kogemused mõnes tehnoloogiavaldkonnas. Samuti peavad neil olema tõendatud kogemused tsiviilõiguse ja patendivaidluste lahendamise seotud kohtumenetluse valdkonnas.

Artikkel 16

Ametisse nimetamise kord

1. Kooskõlas põhikirjaga koostab nõuandekomitee nimekirja kandidaatidest, kes on kohtunikuks nimetamiseks kõige sobivamad.

2. Kõnealuse nimekirja alusel nimetab kohtunikud ametisse halduskomitee, tehes seda ühisel kokkuleppel.

3. Kohtunike ametisse nimetamise rakendussätted on esitatud põhikirjas.

Artikkel 17

Kohtulik sõltumatus ja erapoletus

1. Kohus, selle kohtunikud ja kantselei on kohtulikult sõltumatud. Kohtunikud ei ole oma ülesannete täitmisel seotud mingite suunistega.

2. Õiguslikult pädevad kohtunikud ning samuti tehniliselt pädevad täistööajaga kohtunikud ei või töötada ühelgi teisel tasustataval ega tasustamata ametikohal, välja arvatud juhul, kui halduskomitee on selleks erandkorras loa andnud.

3. Olenemata lõikest 2 ei välista kohtunike ametikohustuste täitmine nende poolt riigi tasandil muude kohtutoimingute täitmist.

4. Tehniliselt pädevate kohtunike, kes on kohtu osalise tööajaga kohtunikud, ametikohustuste täitmine ei välista teiste ülesannete täitmist, tingimusel et ei esine huvide konflikti.

5. Huvide konflikti korral ei osale asjaomane kohtunik kohtumenetluses. Huvide konflikti reguleerivad eeskirjad sätestatakse põhikirjas.

Artikkel 18

Patendikohtunike reserv

1. Patendikohtunike reserv moodustatakse kooskõlas põhikirjaga.

2. Patendikohtunike reserv koosneb kõigist õiguslikult ja tehniliselt pädevatest esimese astme kohtu kohtunikest, kes on täis- või osalise tööajaga kohtunikud. Patendikohtunike reserv sisaldab iga tehnoloogiavaldkonna kohta vähemalt üht tehniliselt pädevat kohtunikku, kellel on asjaomane kvalifikatsioon ja kogemus. Patendikohtunike reservi kuuluvaid tehniliselt pädevaid kohtunikke võib kasutada ka apellatsioonikohus.

3. Kui see on käesoleva lepingu või põhikirjaga ette nähtud, määrab esimese astme kohtu president patendikohtunike reservi kuuluvad kohtunikud asjaomase talituse juurde. Kohtunike määramine toimub vastavalt nende õiguslikele või tehnilistele ekspertteadmistele, keeleoskusele ja asjakohasele kogemusele. Kohtunike määramisega tagatakse võrdselt kõrge töö kvaliteet ning õiguslike ja tehniliste ekspertteadmiste võrdselt kõrge tase esimese astme kohtu kõigis kolleegiumites.

Artikkel 19

Koolitusraamistik

1. Kohtunike koolitusraamistik, mille üksikasjad on esitatud põhikirjas, luuakse selleks, et parandada ja suurendada olemasolevaid ekspertteadmisi patendivaidluste lahendamise alal ning tagada kõnealuste eriteadmiste ja kogemuste laialdane geograafiline jaotumine. Koolitusraamistiku asukohaks on Budapest.

2. Koolitusraamistik keskendub eelkõige järgmisele:

a) praktilise suunamine liikmesriikide patendikohtutesse või esimese astme kohtu talitustesse, kus lahendatakse märkimisväärsel hulgal patendivaidlusi;

- b) keeleoskuse parandamine;
- c) patendiõiguse tehnilised aspektid;
- d) tsiviilkohtumenetluse alaste teadmiste ja kogemuste andmine tehniliselt pädevatele kohtunikele;
- e) kohtunikukandidaatide ettevalmistamine.

3. Koolitusraamistikuga nähakse ette täiendkoolituse korraldamine. Kõik kohtu kohtunikud osalevad korrapärastel kohtumistel, mille eesmärk on arutada patendiõiguse arengusuundi ning tagada patendikohtu kohtupraktika järjepidevus.

IV PEATÜKK

Liidu õiguse ülimuslikkus ning lepinguosaliste liikmesriikide vastutus

Artikkel 20

Liidu õiguse ülimuslikkus ja selle järgimine

Kohus kohaldab täielikult liidu õigust ja järgib selle ülimuslikkuse põhimõtet.

Artikkel 21

Eelotsuste taotlemine

Lepinguosaliste liikmesriikide ühise kohtuna, mis on osa nende kohtusüsteemist, teeb patendikohus koostööd Euroopa Liidu Kohtuga, et sarnaselt liikmesriikide kõigi kohtutega tagada liidu õiguse korrektne kohaldamine ja ühetaoline tõlgendamine, eelkõige kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 267. Euroopa Liidu Kohtu otsused on patendikohtule siduvad.

Artikkel 22

Vastutus liidu õiguse rikkumisest tingitud kahjude eest

1. Lepinguosalised liikmesriigid vastutavad solidaarselt kahju eest, mis tuleneb liidu õiguse rikkumisest apellatsioonikohtu poolt, tehes seda vastavalt liidu õigusele, mis käsitleb liikmesriikide lepinguvälisest vastutusest kahju eest, mis tekkis nende siseriiklike kohtute poolt liidu õiguse rikkumise tulemusel.

2. Sellise kahju hüvitamise hagi esitatakse selle lepinguosalise liikmesriigi vastu, kus on hageja elukoht või peamine tegevuskoht või, eespool nimetatute puudumisel, tegevuskoht; hagi esitatakse kõnealuse lepinguosalise liikmesriigi pädevale asutusele. Kui hageja elukoht või peamine tegevuskoht või, eespool

nimetatute puudumisel, tegevuskoht ei asu lepinguosalises liikmesriigis, võib hageja esitada kahju hüvitamise hagi selle lepinguosalise liikmesriigi vastu, kus on apellatsioonikohtu asukoht; hagi esitatakse kõnealuse lepinguosalise liikmesriigi pädevale asutusele.

Kõigi liidu õiguse või käesoleva lepinguga reguleerimata küsimuste suhtes kohaldab pädev asutus asukohariigi õigust, välja arvatud rahvusvahelist eraõigust. Hagejal on õigus saada kogu kahjutasu, mille pädev asutus talle lepinguosaliselt liikmesriigilt, kelle vastu hagi esitati, välja mõistis.

3. Kahjutasu maksnud lepinguosalisel liikmesriigil on õigus saada teistelt lepinguosalistelt liikmesriikidelt proportsionaalseid osamakseid, mis kehtestatakse vastavalt artikli 37 lõigetes 3 ja 4 sätestatud meetodile. Halduskomitee kehtestab lepinguosaliste liikmesriikide käesoleva lõike kohaseid osamakseid reguleerivad üksikasjalikud eeskirjad.

Artikkel 23

Lepinguosaliste liikmesriikide vastutus

Vastutus kohtu tegevuse eest lasub otseselt igal üksikul lepinguosalisel liikmesriigil, sealhulgas ELi toimimise lepingu artiklite 258, 259 ja 260 kohaldamisel, ning kollektiivselt kõigil lepinguosalistel liikmesriikidel.

V PEATÜKK

Õiguse alused ja asjaõigus

Artikkel 24

Õiguse alused

1. Täielikus vastavuses artikliga 20 tugineb kohus talle käesoleva lepingu kohaselt menetlemiseks esitatud kohtuasjade arutamisel oma otsustes järgmisele:

- a) liidu õigus, sealhulgas määrus (EL) nr 1257/2012 ja määrus (EL) nr 1260/2012 ⁽¹⁾;
- b) käesolev leping;
- c) Euroopa patendikonventsioon;
- d) patentide suhtes kohaldatavad muud rahvusvahelised lepingud, mis on siduvad kõigile lepinguosalistele liikmesriikidele, ning
- e) liikmesriikide õigus.

⁽¹⁾ Nõukogu 17. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1260/2012 tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas seoses kohaldatava tõlkekorraldusega (ELT L 361, 31.12.2012, lk 89) ja selle hilisemad muudatused.

2. Kui kohtu otsused tuginevad siseriiklikule õigusele, sealhulgas vajaduse korral lepinguga ühinemata riikide õigusele, määratakse kohaldatav õigus kindlaks järgmiselt:

- a) liidu õiguse vahetult kohaldatavate sätete abil, mis sisaldavad rahvusvahelise eraõiguse norme, või
- b) vahetult kohaldatavate liidu õiguse sätete puudumise korral või kui kõnealused sätted ei ole kohaldatavad, rahvusvahelise eraõiguse norme sisaldavate rahvusvaheliste instrumentide abil, või
- c) punktides a ja b osutatud sätete puudumise korral rahvusvahelist eraõigust käsitlevate ja kohtu poolt määratletud siseriiklike sätete abil.

3. Lepinguga ühinemata riikide õigust kohaldatakse, kui see on ette nähtud lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaldamisega, eelkõige seoses artiklitega 25–28, 54, 55, 64, 68 ja 72.

Artikkel 25

Õigus keelata leiutise otsene kasutamine

Patent annab selle omanikule õiguse keelata kolmandal isikul, kellel puudub selleks omaniku luba, teha järgmist:

- a) valmistada, pakkuda, lasta turule või kasutada patendiga kaitstud toodet või sellist toodet kõnealustel eesmärkidel importida või ladustada;
- b) kasutada patendiga kaitstud meetodit või, kui kolmas isik teab või oleks pidanud teadma, et meetodi kasutamine on keelatud ilma patendiomaniku nõusolekuta, pakkuda seda kasutamiseks nendes lepinguosalistes liikmesriikides, kus kõnealune patent kehtib;
- c) pakkuda, lasta turule või kasutada toodet, mis on otseselt saadud patendiga kaitstud meetodi alusel, või sellist toodet kõnealustel eesmärkidel importida või ladustada.

Artikkel 26

Õigus keelata leiutise kaudne kasutamine

1. Patent annab selle omanikule õiguse keelata kolmandal isikul ilma patendiomaniku nõusolekuta tarnida või pakkuda tarnimiseks leiutise olulise elemendiga seotud vahendeid nende lepinguosalistes liikmesriikides territooriumil, kus kõnealune patent kehtib, muudele kui patenditud leiutise kasutamise õigust omavatele isikutele neis liikmesriikides leiutise kasutamiseks, kui kolmas isik teab või oleks pidanud teadma, et kõnealused vahendid sobivad ja on mõeldud asjaomase leiutise kasutamiseks.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui vahendite näol on tegemist kaubanduslike põhitoodetega, välja arvatud juhul, kui kolmas isik õhutab tarne saanud isikut sooritama toiminguid, mis on keelatud artikliga 25.

3. Isikuid, kes sooritavad artikli 27 punktides a–e osutatud toiminguid, ei käsitata isikutena, kellel on õigus kasutada leiutist lõike 1 tähenduses.

Artikkel 27

Patendi mõju piiramine

Patendist tulenevad õigused ei laiene järgmisele:

- a) eraviisiline ja ärilise eesmärgita tegevus;
- b) toimingud, mis on patendiga kaitstud leiutise esemega tehtud katselistel eesmärkidel;
- c) bioloogilise materjali kasutamine muude taimesortide aretamise või avastamise ja väljatöötamise eesmärgil;
- d) toimingud, mis on lubatud direktiivi 2001/82/EÜ⁽¹⁾ artikli 13 lõike 6 või direktiivi 2001/83/EÜ⁽²⁾ artikli 10 lõike 6 kohaselt seoses patentidega, mis hõlmavad toodet ühe või mõlema nimetatud direktiivi tähenduses;
- e) ravimi ektemporaalne valmistamine apteegis üksikjuhtumipõhiselt retsepti alusel või toimingud, mis seonduvad sel moel valmistatud ravimiga;
- f) patendiga kaitstud leiutise kasutamine laevadel, mis kuuluvad rahvusvahelise tööstusomandi kaitse liidu (Pariisi liit) või Maailma Kaubandusorganisatsiooni muudele liikmetele kui need lepinguosalistes liikmesriigid, kus kõnealune patent kehtib, mis hõlmab kasutamist sellise laeva keres, masinates, talis, rooliseades ja teistes tarvikutes, ajal, mil asjaomased laevad sisenevad ajutiselt või juhuslikult selliste lepinguosalistes liikmesriikide vetesse, kus kõnealune patent kehtib, tingimusel et leiutist kasutatakse üksnes laeva vajaduste tarbeks;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/82/EÜ veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1) ja selle hilisemad muudatused.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoiu kasutatavate ravimite ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67) ja selle hilisemad muudatused.

g) patendiga kaitstud leiutise kasutamine rahvusvahelise tööstusomandi kaitse liidu (Pariisi liit) või Maaailma Kaubandusorganisatsiooni muude liikmete kui nende lepinguosaliste liikmesriikide, kus kõnealune patent kehtib, õhu- või maismaasõidukite või teiste transpordivahendite konstruktsioonides või käituses või selliste õhu- või maismaasõidukite tarvikutes ajal, mil asjaomased õhu- või maismaasõidukid sisenevad ajutiselt või juhuslikult sellise lepinguosalise liikmesriigi territooriumile, kus kõnealune patent kehtib;

h) toimingud, mis on nimetatud rahvusvahelise tsiviillennunduse 7. detsembri 1944. aasta konventsiooni ⁽¹⁾ artiklis 27, juhul kui kõnealused toimingud puudutavad sellise konventsiooniosalise õhusõidukit, kes ei ole lepinguosaline liikmesriik, kus kõnealune patent kehtib;

i) põllumajandustootja poolt oma põllukultuuri saaduse kasutamine generatiivseks või vegetatiivseks paljundamiseks oma põllumajandusettevõttes, tingimusel et taimne paljundusmaterjal müüdi või turustati muul viisil põllumajandustootjale põllumajanduslikuks kasutamiseks ning et seda tehti patendiomaniku poolt või tema nõusolekul. Nimetatud kasutuse ulatus ja tingimused vastavad määruse (EÜ) nr 2100/94 ⁽²⁾ artiklis 14 sätestatutele;

j) kaitstud karja kasutamine põllumajandustootja poolt põllumajanduslikul eesmärgil, tingimusel et tõuaretuskari või muu loomne paljundusmaterjal müüdi või turustati muul viisil põllumajandustootjale patendiomaniku poolt või tema nõusolekul. Kõnealune kasutamine hõlmab loomade või muu loomse paljundusmaterjali kättesaadavaks tegemist põllumajandustootja põllumajanduslikuks tegevuseks, kuid mitte selle müüki kaubandusliku otstarbega loomakasvatuse raames või eesmärgil;

k) direktiivi 2009/24/EÜ ⁽³⁾ artiklite 5 ja 6 (eelkõige dekompileerimist ja koostalitlusvõimet käsitlevate sätete) kohaselt lubatud toimingud ja saadud teabe kasutamine ning

l) direktiivi 98/44/EÜ ⁽⁴⁾ artikli 10 kohaselt lubatud toimingud.

⁽¹⁾ Rahvusvaheline Tsiviillennundusorganisatsioon, Chicago konventsioon, dokument 7300/9 (9. väljaanne, 2006).

⁽²⁾ Nõukogu 27. juuli 1994. aasta määrus (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta (EÜT L 227, 1.9.1994, lk 1) ja selle hilisemad muudatused.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/24/EÜ arvutiprogrammide õiguskaitse kohta (ELT L 111, 5.5.2009, lk 16) ja selle hilisemad muudatused.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 1998. aasta direktiiv 98/44/EÜ biotehnoloogialeutiste õiguskaitse kohta (EÜT L 213, 30.7.1998, lk 13) ja selle hilisemad muudatused.

Artikkel 28

Leiutise eelneval kasutamisel põhinev õigus

Igal isikul, kellel oleks juhul, kui leiutise kohta oleks välja antud siseriiklik patent, lepinguosalise liikmesriigi territooriumil õigused, mis põhinevad kõnealuse leiutise eelneval kasutamisel, või õigus kõnealuse leiutise isiklikuks omamiseks, on kõnealuse lepinguosalise liikmesriigi territooriumil samad õigused ka seoses sama leiutise kohta antud patendiga.

Artikkel 29

Euroopa patendist tulenevate õiguste lõppemine

Euroopa patendist tulenevad õigused ei laiene patendiga kaitstud tootega seotud toimingutele pärast seda, kui patendiomanik on lasknud kõnealuse toote Euroopa Liidu turule, või on seda tehtud tema nõusolekul, välja arvatud juhul, kui patendiomanikul on seaduspärased põhjused olla vastu toote edasisele kasutamisele ärielistel eesmärkidel.

Artikkel 30

Täiendava kaitse tunnistuse mõju

Täiendava kaitse tunnistus annab samasugused õigused, mis patent ning selle suhtes kohaldatakse samu piiranguid ja kohustusi.

VI PEATÜKK

Rahvusvaheline kohtualluvus ja pädevus

Artikkel 31

Rahvusvaheline kohtualluvus

Kohtu rahvusvaheline kohtualluvus määratakse kindlaks kooskõlas määrusega (EL) nr 1215/2012 või, kui see on asjakohane, tsiviil- ja kaubandusajade kohtualluvuse ning neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooniga (Lugano konventsioon) ⁽⁵⁾.

Artikkel 32

Kohtu pädevus

1. Kohtu ainupädevusse kuuluvad:

a) hagid patentide ja täiendava kaitse tunnistuste ja nendega antud kaitse tegeliku või võimaliku rikkumise tuvastamiseks, sealhulgas litsentsidega seotud vastuhagid;

b) hagid patentide ja täiendava kaitse tunnistustega antud õiguste rikkumise puudumise tuvastamiseks;

⁽⁵⁾ Tsiviil- ja kaubandusajade kohtualluvuse ning neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsioon, koostatud Luganos 30. oktoobril 2007, ning selle hilisemad muudatused.

- c) hagid ajutiste meetmete ja kaitsemeetmete võtmiseks ning ettekirjutuste tegemiseks;
- d) hagid patendi tühistamiseks ja täiendava kaitse tunnistuste kehtetuks tunnistamiseks;
- e) vastuhagid patendi tühistamiseks ja täiendava kaitse tunnistuste kehtetuks tunnistamiseks;
- f) hagid kahjude tuvastamiseks või hüvitamiseks, mis tulenevad ajutisest kaitsest, mis on ette nähtud avaldatud Euroopa patenditaotlusega;
- g) hagid, mis on seotud leiutise kasutamisega enne patendi andmist või õigusega, mis põhineb leiutise eelneval kasutamisel;
- h) hagid litsentside eest hüvitise saamiseks määruse (EL) nr 1257/2012 artikli 8 alusel ning
- i) hagid seoses Euroopa Patendiameti otsustega, mis on tehtud määruse (EL) nr 1257/2012 artiklis 9 osutatud ülesannete täitmisel.

2. Lepinguosaliste liikmesriikide kohtutele jääb endiselt pädevus hagide osas, mis on seotud patentide ja täiendava kaitse tunnistustega, mis ei kuulu patendikohtu ainupädevusse.

Artikkel 33

Esimese astme kohtu talituste pädevus

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 7 kohaldamist, menetletakse artikli 32 lõike 1 punktides a, c, f ja g osutatud hagnosisid:

- a) kohalikus talituses, mis asub selle lepinguosalise liikmesriigi territooriumil, kus tegelik või võimalik rikkumine on aset leidnud või võib aset leida, või piirkondlikus talituses, milles kõnealune lepinguosaline liikmesriik osaleb, või
- b) kohalikus talituses, mis asub selle lepinguosalise liikmesriigi territooriumil, kus on kostja või mitme kostja puhul neist ühe elukoht või peamine tegevuskoht või, eespool nimetatute puudumisel, tegevuskoht, või piirkondlikus talituses, milles kõnealune lepinguosaline liikmesriik osaleb. Hagi võib esitada mitme kostja vastu üksnes juhul, kui kostjate vahel on ärisidemed ning kui hagi puudutab sama väidetavat rikkumist.

Artikli 32 lõike 1 punktis h osutatud hagid esitatakse kohalikule või piirkondlikule talitusele kooskõlas esimese lõike punktiga b.

Hagid kostjate vastu, kelle elukoht või peamine tegevuskoht või, eespool nimetatute puudumisel, tegevuskoht on väljaspool lepinguosaliste liikmesriikide territooriumi, esitatakse kohalikule või piirkondlikule talitusele kooskõlas esimese lõigu punktiga a või kesktalitusele.

Juhul kui asjaomase lepinguosalise liikmesriigi territooriumil ei ole kohalikku talitust ning kõnealune riik ei osale piirkondlikus talituses, esitatakse hagi kesktalitusele.

2. Kui artikli 32 lõike 1 punktides a, c, f, g või h osutatud hagi menetletakse mõnes esimese astme kohtu talituses, ei või ühtki artikli 32 lõike 1 punktides a, c, f, g või h osutatud hagi samade poolte ja sama patendi suhtes esitada ühelegi teisele talitusele.

Kui artikli 32 lõike 1 punktis a osutatud hagi on esitatud piirkondlikule talitusele ja asjaomane rikkumine on aset leidnud kolme või enama piirkondliku talituse territooriumil, edastab asjaomane piirkondlik talitus kostja taotlusel hagi menetlemiseks kesktalitusele.

Kui samade poolte ja sama patendi suhtes esitatakse hagi mitmele erinevale talitusele, siis on talitus, kelle poole pöörduti esimesena, pädev menetlema hagi tervikuna ning kõik talitused, kelle poole pöörduti hiljem, tunnistavad kooskõlas kodukorraga hagi vastuvõetamatuks.

3. Artikli 32 lõike 1 punktis a osutatud, patendiõiguse rikkumist käsitleva hagi korral võib esitada artikli 32 lõike 1 punktis e osutatud vastuhagi patendi tühistamiseks. Asjaomasel kohalikul või piirkondlikul talitusel on pärast poolte ärakuulamist õigus kas:

- a) jätkata nii patendiõiguse rikkumise hagi kui patendi tühistamise vastuhagi menetlemist ning taotlema, et esimese astme kohtu president määraks vastavalt artikli 18 lõikele 3 patendikohtunike reservist kolleegiumi koosseisu tehniliselt pädeva kohtuniku, kellel on asjaomasel tehnoloogiavaldkonnas vajalik kvalifikatsioon ja kogemus;
- b) suunata patendi tühistamise vastuhagi kesktalitusele otsuse tegemiseks ning peatada patendiõiguse rikkumise hagi menetlemine või jätkata seda või
- c) suunata poolte kokkuleppel kohtuasi otsuse tegemiseks kesktalitusele.

4. Artikli 32 lõike 1 punktides b ja d osutatud hagid esitatakse kesktalitusele. Kui artikli 32 lõike 1 punktis a osutatud patendiõiguse rikkumise hagi samade poolte vahel ja sama patendi suhtes on esitatud kas kohalikule või piirkondlikule talitusele, võib sellised hagid esitada ainult samale kohalikule või piirkondlikule talitusele.

5. Kui artikli 32 lõike 1 punktis d osutatud patendi tühistamise hagi menetletakse kesktalituses, võib artikli 32 lõike 1 punktis a osutatud patendiõiguse rikkumise hagi samade poolte ja sama patendi suhtes esitada kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 mistahes talitusele või kesktalitusele. Asjaomasel kohalikul või piirkondlikul talitusel on õigus menetlemist jätkata kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3.

6. Kesktalituse menetluses olev artikli 32 lõike 1 punktis b osutatud hagi patendiõiguse rikkumise puudumise tuvastamiseks peatatakse pärast seda, kui kolme kuu jooksul alates hagi esitamisest kesktalitusele esitatakse kohalikule või piirkondlikule talitusele artikli 32 lõike 1 punktis a osutatud patendiõiguse rikkumise hagi, mille pooled on samad ning mis käsitleb sama patenti, või mille poolteks on ainuõigusliku litsentsi omanik ja pool, kes taotleb patendiõiguse rikkumise puudumise tuvastamist.

7. Pooled võivad kokku leppida, et esitavad artikli 32 lõike 1 punktides a kuni h osutatud hagid nende poolt valitud talitusele, sealhulgas kesktalitusele.

8. Artikli 32 lõike 1 punktides d ja e osutatud hagid võib esitada ilma, et hagi esitaja peaks esitama kaebuse Euroopa Patendiametile.

9. Artikli 32 lõike 1 punktis i osutatud hagid esitatakse kesktalitusele.

10. Pooled teavitavad kohut kõigist Euroopa Patendiameti menetluses olevatest tühistamis-, piiramis- või vaidlustamismenetlustest ning kõigist Euroopa Patendiametile esitatud taotlustest kasutada kiirendatud menetlust. Kohus võib menetluse peatada, kui Euroopa Patendiametilt võib oodata kiiret otsuse tegemist.

Artikkel 34

Otsuste territoriaalne kohaldamisala

Euroopa patendi puhul hõlmavad kohtu otsused nende lepinguosaliste liikmesriikide territooriumi, kus Euroopa patent kehtib.

VII PEATÜKK

Patendivaidluste vahendamine ja vahekohtutegevus

Artikkel 35

Patendivaidluste vahendus- ja vahekohtukeskus

1. Käesolevaga asutatakse patendivaidluste vahendus- ja vahekohtukeskus (edaspidi „keskus“). Keskuse asukohtadeks on Ljubljana ja Lissabon.

2. Keskus annab vahendid käesoleva lepingu reguleerimisalasse kuuluvate patendivaidluste vahendamiseks ja lahendamiseks. Artiklit 82 kohaldatakse *mutatis mutandis* kõigi keskuse vahendite, sealhulgas vahendamise abil saavutatud kokkulepete suhtes. Vahendus- või vahekohtumenetlusega ei saa siiski patenti tühistada ega selle kehtivust piirata.

3. Keskus kehtestab vahendamise ja vahekohtu eeskirjad.

4. Keskus koostab nimekirja vahendajatest ja vahekohtunikest, kes aitavad pooli vaidluste lahendamisel.

II OSA

FINANTSSÄTTED

Artikkel 36

Kohtu eelarve

1. Kohtu eelarvet rahastatakse kohtu enda rahalistest tuludest ning vähemalt artiklis 83 osutatud üleminekuajaperioodil vastavalt vajadusele lepinguosaliste liikmesriikide osamaksetest. Eelarve peab olema tasakaalus.

2. Kohtu enda rahalised tulud koosnevad kohtulõivudest ja muudest tuludest.

3. Kohtulõivud kehtestab halduskomitee. Need koosnevad kindlasummalisest lõivust, millele lisandub väärtuspõhine lõiv kindlaksmääratud ülempiiri ületamise korral. Kohtulõivud kehtestatakse sellisel tasemel, mis tagab õige tasakaalu õiguskaitse õiglase kättesaadavuse (eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, mikroettevõtjatele, füüsilistele isikutele, mittetulundusorganisatsioonidele, ülikoolidele ja riiklikele teadusasutustele) põhimõtte ja kohtu kantud kulude hüvitamiseks poolte poolt makstava piisava tasu vahel, võttes arvesse asjaomaste poolte saadavat majanduslikku kasu, ning eesmärgiga luua tasakaalus eelarvega isemajandav kohus. Halduskomitee vaatab kohtulõivude suuruse korrapäraselt läbi. Kaaluda võib sihtotstarbelisi meetmeid väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate ning mikroettevõtjate toetuseks.

4. Kui kohus ei suuda eelarvet omavahenditele tuginedes tasakaalu viia, toetavad lepinguosalised liikmesriigid seda sihtotstarbeliste osamaksete abil.

*Artikkel 37***Kohtu rahastamine**

1. Kohtu tegevuskulud kaetakse kohtu eelarvest vastavalt põhikirjale.

Lepinguosalised liikmesriigid, kes moodustavad kohaliku talituse, annavad selle tegutsemiseks vajalikud vahendid. Lepinguosalised liikmesriigid, kellel on ühine piirkondlik talitus, annavad ühiselt selle tegutsemiseks vajalikud vahendid. Lepinguosalised liikmesriigid, kelle territooriumil asuvad kesktalitus, selle allüksused või apellatsioonikohus, annavad selle tegutsemiseks vajalikud vahendid. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast algava seitsmeaastase üleminekuperioodi jooksul tagavad asjaomased lepinguosalised liikmesriigid ka haldusküsimustega tegeleva tugipersonali, ilma et see piiraks põhikirja kohaldamist nimetatud personali suhtes.

2. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval teevad lepinguosalised liikmesriigid esialgse osamakse, mis on vajalik kohtu asutamiseks.

3. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast algava seitsmeaastase üleminekuperioodi jooksul on iga enne lepingu jõustumist selle ratifitseerinud või sellega ühinenud lepinguosalise liikmesriigi osamakse arutamise aluseks selle liikmesriigi territooriumil käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval kehtivate Euroopa patentide arv ja selliste Euroopa patentide arv, mille suhtes on käesoleva lepingu jõustumisele eelneva kolme aasta jooksul esitatud asjaomase liikmesriigi kohtutele patendiõiguse rikkumise või patendi tühistamise hagi.

Eespool nimetatud seitsmeaastase üleminekuperioodi jooksul on iga pärast lepingu jõustumist selle ratifitseerinud või sellega ühinenud liikmesriigi osamakse arutamise aluseks lepingut ratifitseeriva või sellega ühineva liikmesriigi territooriumil lepingu ratifitseerimise või lepinguga ühinemise kuupäeval kehtivate Euroopa patentide arv ja selliste Euroopa patentide arv, mille suhtes on lepingu ratifitseerimisele või lepinguga ühinemisele eelneva kolme aasta jooksul esitatud lepingut ratifitseeriva või sellega ühineva liikmesriigi kohtutele patendiõiguse rikkumise või patendi tühistamise hagi.

4. Esialgse seitsmeaastase üleminekuperioodi järel, mille lõppedes peaks kohus eeldatavalt suutma end ise majandada, määratakse lepinguosaliste liikmesriikide osamaksed nende vajaduse ilmnemisel kindlaks kooskõlas ühtse mõjuga Euroopa patentide iga-aastaste pikendamislõivude jaotuskavaga, mis kehtib osamaksete vajaduse ilmnemise ajal.

*Artikkel 38***Kohtunike koolitusraamistiku rahastamine**

Kohtunike koolitusraamistikku rahastatakse kohtu eelarvest.

*Artikkel 39***Keskuse rahastamine**

Keskuse tegevuskulusid rahastatakse kohtu eelarvest.

III OSA

KORRALDUS- JA MENETLUSSÄTTED

I PEATÜKK

Üldsätted*Artikkel 40***Põhikiri**

1. Põhikirjaga sätestatakse kohtu korralduse ja toimimise üksikasjad.

2. Põhikiri on esitatud käesoleva lepingu lisas. Põhikirja võib muuta halduskomitee otsusega, mille aluseks on kohtu ettepanek või kohtuga konsulteerimise järel esitatud lepinguosalise liikmesriigi ettepanek. Sellised muudatused ei tohi siiski olla vastuolus käesoleva lepinguga või seda muuta.

3. Põhikirjaga tagatakse, et kohtu tegevus on korraldatud kõige tõhusamal ja kulutasuvamal viisil ning samuti tagatakse põhikirjaga õiguskaitses võrdne kättesaadavus.

*Artikkel 41***Kodukord**

1. Kodukorraga sätestatakse kohtus asetleidva menetluse üksikasjad. Need üksikasjad on kooskõlas käesoleva lepingu ja põhikirjaga.

2. Kodukorra võtab vastu halduskomitee, lähtudes sidusrühmadega toimunud ulatusliku konsulteerimise tulemustest. Enne vastuvõtmist palutakse Euroopa Komisjonil esitada arvamus selle kohta, kas kodukord on kooskõlas liidu õigusega.

Kodukorda võib muuta halduskomitee otsusega, mis põhineb kohtu ettepanekul, ning pärast konsulteerimist Euroopa Komisjoniga. Sellised muudatused ei tohi siiski olla vastuolus käesoleva lepingu või põhikirjaga või neid muuta.

3. Kodukorraga tagatakse, et kohtu tehtud otsused on kõrgeima kvaliteediga ning et menetluste läbiviimine on korraldatud kõige tõhusamal ja kulutasuvamal viisil. Kodukorraga tagatakse õiglane tasakaal kõigi poolte seaduslike huvide vahel. Kodukorraga antakse kohtunikele otsustusõiguse vajalik tase, kahjustamata samas menetluse prognoositavust poolte jaoks.

Artikkel 42

Proportsionaalsus ja õiglus

1. Kohus käsitleb vaidlusi viisil, mis on proportsionaalne vaidluste olulisuse ja keerukusega.

2. Kohus tagab, et käesolevas lepingus ja põhikirjas sätestatud eeskirju, menetlusi ja õiguskaitsevahendeid kasutatakse õiglaselt ja võrdselt ning et nendega ei moonutata konkurentsitingimusi.

Artikkel 43

Kohtuasjade haldamine

Kohus haldab aktiivselt enda menetluses olevaid kohtuasju, tehes seda kooskõlas kodukorraga ning kahjustamata poolte õigust määrata kohtuasja objekt ja tõendid.

Artikkel 44

Elektroniline menetlus

Kohus kasutab parimal viisil elektroonilisi menetlusi, näiteks poolte esitatud taotluste elektroonilist registreerimist ja tõendite esitamist elektroonilisel kujul, ning samuti videokonferentside pidamist vastavalt kodukorrale.

Artikkel 45

Avalik menetlus

Menetlus on avalik, välja arvatud juhul, kui kohus otsustab selle ühe poole või muude mõjutatud isikute huvides või õigusemõistmise või avaliku korra üldistes huvides vajalikus ulatuses konfidentsiaalseks muuta.

Artikkel 46

Õigus- ja teovõime

Igal füüsilisel või juriidilisel isikul või iga siseriikliku õiguse kohaselt menetluse algatamise õigusega organil, kellel on asjaomase siseriikliku õiguse kohaselt menetluse algatamise õigus, on õigus- ja teovõime olla kohtus asetleidva menetluse poolteks.

Artikkel 47

Pooled

1. Patendiomanikul on õigus esitada kohtule hagi.

2. Kui litsentsilepinguga ei ole ette nähtud teisiti, on patendi osas antud ainuõigusliku litsentsi omanikul õigus esitada kohtule hagi patendiomanikuga samadel asjaoludel, tingimusel et patendiomanikku on sellest eelnevalt teavitatud.

3. Patendi osas antud mitteainuõigusliku litsentsi omanikul ei ole õigust hagi esitada, välja arvatud juhul, kui patendiomanikku on sellest eelnevalt teavitatud, ning selles ulatuses, mis on litsentsilepinguga selgesõnaliselt lubatud.

4. Litsentsiomaniku esitatud hagi puhul on patendiomanikul õigus kohtule esitatud haviga ühineda.

5. Patendi kehtivust ei ole võimalik vaidlustada litsentsivaldaja esitatud patendiõiguse rikkumise hagi, kui patendiomanik menetluses ei osale. Patendi kehtivuse vaidlustamist sooviv patendiõiguse rikkumist käsitleva hagi pool peab esitama hagi patendiomaniku vastu.

6. Vastavalt kodukorrale võib hagi esitada iga muu füüsiline või juriidiline isik ja iga siseriikliku õiguse kohaselt hagemisõigusega organ, keda patent mõjutab.

7. Artikli 32 lõike 1 punktis i osutatud hagi esitamise õigus on igal füüsilisel või juriidilisel isikul ja igal siseriikliku õiguse kohaselt hagemisõigusega organil, keda mõjutab mõni Euroopa Patendiameti otsus, mis on tehtud määruse (EL) nr 1257/2012 artiklis 9 osutatud ülesannete täitmisel.

Artikkel 48

Esindamine

1. Pooli esindavad advokaadid, kellel on õigus esineda lepinguosalise liikmesriigi kohtus.

2. Teise võimalusena võivad pooli esindada Euroopa patendi patendivolinikud, kellel on vastavalt Euroopa patendikonventsiooni artiklile 134 õigus esineda kutselise esindajana Euroopa Patendiameti ees ning kellel on asjakohane kvalifikatsioon, näiteks Euroopa patendiga seotud vaidluste lahendamise tunnistus.

3. Lõike 2 kohased kvalifikatsiooninõuded kehtestab halduskomitee. Kohtus poolte esindamise õigust omavate Euroopa patendi patendivoliniike nimekirja peab kohtusekretär.

4. Poolte esindajaid võivad abistada patendivolinikud, kellel lubatakse esineda kohtumenetluses kooskõlas kodukorraga.

5. Poolte esindajatel on õigused ja puutumatus, mis on neile vajalikud, et sõltumatult oma ülesandeid täita, sealhulgas õigus esindaja ja esindatava või mis tahes muu isiku vahelise suhtluse konfidentsiaalsusele kohtumenetluses vastavalt kodukorras sätestatud tingimustele, välja arvatud juhul, kui asjaomane pool on sellest õigusest selgesõnaliselt loobunud.

6. Poolte esindajatel on keelatud esitada kohtule valeandmeid kohtuasjade või asjaolude kohta, tehes seda kas teadlikult või olukorras, kus nad oleksid pidanud olema teadlikud sellest, et andmed ei ole tõesed.

7. Artikli 32 lõike 1 punktis i osutatud menetluse puhul ei ole käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohane poolte esindamine nõutav.

II PEATÜKK

Menetluses kasutatav keel

Artikkel 49

Esimese astme kohtu menetluskeel

1. Kõigi kohalike või piirkondlike talituste menetluskeel(teks) on Euroopa Liidu ametlik(ud) keel(ed), mis on selle lepinguosalise liikmesriigi ametlik keel või ametlikud keeled, kelle territooriumil asjaomane talitus asub, või piirkondlikku talitust jagavate lepinguosaliste liikmesriikide määratud ametlik keel või ametlikud keeled.

2. Olenemata lõikest 1 võivad lepinguosalised liikmesriigid nende territooriumil asuva kohaliku või piirkondliku talituse menetluskeeleks määrata Euroopa Patendiameti ühe ametliku keele või mitu ametlikku keelt.

3. Pooled võivad kokku leppida kasutada menetluskeelena seda keelt, mida kasutati patendi andmisel, tingimusel et pädev kolleegium selle heaks kiidab. Kui asjaomane kolleegium ei kiida nende valikut heaks, võivad pooled taotleda kohtuasja suunamist kesktalitusele.

4. Poolte nõusolekul võib pädev kolleegium mugavuse ja õigluse huvides otsustada kasutada menetluskeelena seda keelt, mida kasutati patendi andmisel.

5. Ühe poole taotlusel ning pärast teiste poolte ja pädeva kolleegiumi ärakuulamist võib esimese astme kohtu president õigluse huvides ja kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas poolte

seisukohti ning eelkõige kostja seisukohta arvesse võttes otsustada kasutada menetluskeelena seda keelt, mida kasutati patendi andmisel. Sellisel juhul hindab esimese astme kohtu president vajadust konkreetse kirjaliku ja suulise tõlke järele.

6. Kesktalituse menetluskeeleks on keel, mida kasutati asjaomase patendi andmisel.

Artikkel 50

Apellatsioonikohtu menetluskeel

1. Apellatsioonikohtu menetluskeeleks on esimese astme kohtu menetluskeel.

2. Olenemata lõikest 1 võivad pooled kokku leppida kasutada menetluskeelena seda keelt, mida kasutati patendi andmisel.

3. Apellatsioonikohus võib erandjuhtudel ning asjakohaseks peetavas ulatuses otsustada kasutada poolte nõusolekul kas kogu menetluse või selle osa menetluskeelena lepinguosalise liikmesriigi muud ametlikku keelt.

Artikkel 51

Muu keeltekasutuse kord

1. Esimese astme kohtu igal kolleegiumil ja apellatsioonikohtul on õigus asjakohaseks peetavas ulatuses loobuda tõlkimise nõudest.

2. Esimese astme kohtu iga talitus ja apellatsioonikohus võimaldavad ühe poole taotlusel ning asjakohaseks peetavas ulatuses suulise tõlke teenuseid, et abistada suulise menetluse asjaomaseid pooli.

3. Kui patendiõiguse rikkumise hagi menetletakse kesktalituses, on kostjal, kelle elukoht, peamine tegevuskoht või tegevuskoht on liikmesriigis, olenemata artikli 49 lõikest 6, õigus saada taotluse alusel asjaomaste dokumentide tõlge selle liikmesriigi keelde, kus on tema elukoht või peamine tegevuskoht või, eespool nimetatute puudumisel, tegevuskoht, järgmistel juhtudel:

a) kohtualluvus on antud kesktalitusele vastavalt artikli 33 lõike 1 kolmandale või neljandale lõigule ning

b) kesktalituse menetluskeeleks on keel, mis ei ole selle liikmesriigi ametlik keel, kus on kostja elukoht või peamine tegevuskoht või, eespool nimetatute puudumisel, tegevuskoht, ning

c) kostja ei valda menetluses kasutatavat keelt piisaval tasemel.

III PEATÜKK

Kohtumenetlus

Artikkel 52

Kirjalik, vahe- ja suuline menetlus

1. Kohtumenetlus koosneb vastavalt kodukorrale kirjalikust menetlusest, vahemenetlusest ja suulisest menetlusest. Kõik menetlused korraldatakse paindlikult ja tasakaalustatult.

2. Vahemenetluse käigus kutsub ettekandja-kohtunik pärast kirjalikku menetlust vajaduse korral ning kolleegiumi kõigi liikmete antud mandaadi alusel kokku kohtuasja vahearutamise. Kõnealune kohtunik uurib koos pooltega eelkõige kokkuleppe saavutamise võimalust, sealhulgas vahenduse ja/või vahekohtu abil, kasutades selleks artiklis 35 osutatud keskuse vahendeid.

3. Suuline menetlus võimaldab pooltel oma argumente nõuetekohaselt selgitada. Kohus võib poolte kokkuleppel suulisest ärakuulamisest loobuda.

Artikkel 53

Tõendite esitamise või saamise viisid

1. Kohtus toimivate menetluste puhul kuuluvad tõendite esitamise või saamise viiside hulka eelkõige:

- a) poolte ärakuulamine;
- b) teabe taotlemine;
- c) dokumentide esitamine;
- d) tunnistajate ärakuulamine;
- e) eksperdiarvamused;
- f) inspekteerimine;
- g) võrdlustestide või katsete tegemine;
- h) vande all tehtud kirjalikud avaldused.

2. Kõnealuste tõendite kogumise menetlust reguleeritakse kodukorraga. Tunnistajate ja ekspertide küsitlemine toimub kohtu kontrolli all ning piirdub vajalikuga.

Artikkel 54

Tõendamiskohustus

Ilma et see piiraks artikli 24 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, lasub asjaolude tõendamiskohustus poolele, kes kõnealustele asjaoludele tugineb.

Artikkel 55

Tõendamiskohustuse tagasipöördumine

1. Juhul kui patendiga on kaitstud uue toote valmistamise meetod, loetakse iga samasugune toode, mis on valmistatud ilma patendiomaniku nõusolekuta, valmistatuks patenditud meetodi järgi, kui puuduvad tõendid vastupidise kohta, ilma et see piiraks artikli 24 lõigete 2 ja 3 kohaldamist.

2. Lõikes 1 sätestatud põhimõtet kohaldatakse ka juhul, kui on suur tõenäosus, et samasugune toode on valmistatud patenditud meetodi järgi, kuid patendiomanikul pole vaatamata piisavatele pingutustele õnnestunud sellise samasuguse toote valmistamiseks tegelikult kasutatud meetodit kindlaks määrata.

3. Tõendite esitamisel vastupidise väitmiseks tuleb arvesse võtta kostja seaduslikke huve oma tootmis- ja ärisaladuste kaitsmisel.

IV PEATÜKK

Kohtu volitused

Artikkel 56

Kohtu üldised volitused

1. Kohus võib kehtestada käesoleva lepinguga sätestatud meetmeid, menetlusi ja õiguskaitsvahendeid ning võib kooskõlas kodukorraga seada oma korralduste osas tingimusi.

2. Kohus võtab nõuetekohaselt arvesse poolte huvisid ning annab enne korralduse tegemist kõigile pooltele võimaluse oma seisukoha esitamiseks, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus kõnealuse korralduse tegeliku täitmisega.

Artikkel 57

Kohtu eksperdid

1. Ilma et see piiraks poolte võimalust esitada ekspertide tõendeid, võib kohus igal ajal määrata kohtu eksperdid, et saada kohtuasja konkreetsete aspektide osas ekspertteadmisi. Kohus annab eksperdile kogu teabe, mida ekspert oma nõuannete esitamiseks vajab.

2. Sel eesmärgil koostab kohus vastavalt kodukorrale soovitusliku ekspertide nimekirja. Sellist nimekirja peab kohtusekretär.

3. Kohtu eksperdid tagavad sõltumatuse ja erapooletuse. Põhikirja artiklis 7 sätestatud kohtunike huvide konflikti reguleerivaid eeskirju kohaldatakse analoogia põhjal ka kohtu ekspertide suhtes.

4. Pooli teavitatakse kohtu ekspertide poolt kohtule antud nõuannetest ning neil on võimalik esitada nõuannete suhtes märkusi.

Artikkel 58

Konfidentsiaalse teabe kaitsmine

Kohus võib menetluse poole või kolmanda isiku ärisaladuste, isikuandmete või muu konfidentsiaalse teabe kaitsmise või tõendite moonutamise vältimise eesmärgil teha korralduse, et kohtumenetlustes kasutatavate tõendite kogumine ja kasutamine on piiratud või keelatud või et tõenditele on juurdepääs vaid konkreetsel isikul.

Artikkel 59

Tõendite esitamise korraldus

1. Oma nõuete toetamiseks piisavalt kättesaadavad tõendid esitanud ja tõendeid, mis on vastaspoole või kolmanda isiku käsutuses, oma nõuete põhjendamiseks täpsustanud poole taotlusel võib kohus teha korralduse, et kõnealune vastaspool või kolmas isik esitaks need tõendid, tingimusel et konfidentsiaalne teave on kaitstud. Selline korraldus ei too kaasa kohustust anda enda vastu ütlusi.

2. Ühe poole taotlusel võib kohus lõikes 1 sätestatud tingimustel teha korralduse, et esitataks panga-, finants- ja äridokumendid, mis on vastaspoole käsutuses, tingimusel et konfidentsiaalne teave on kaitstud.

Artikkel 60

Tõendite säilitamise ja ruumide kontrollimise korraldus

1. Patendiõiguse rikkumist või eelseisvat rikkumist käsitleva väite toetamiseks piisavalt kättesaadavad tõendid esitanud hageja taotlusel võib kohus isegi enne menetluse ja kohtuasja sisulise käsitlemise algust teha korralduse võtta kiirelt tõhusaid ajutisi meetmeid väidetava rikkumisega seotud asjakohaste tõendite säilitamiseks, tingimusel et konfidentsiaalne teave on kaitstud.

2. Sellised meetmed võivad hõlmata üksikasjalikku kirjeldust kas koos näidistega või ilma, patendiõigust rikkuvate toodete füüsilist konfiskeerimist ning asjakohastel juhtudel nende toodete valmistamiseks ja/või turustamiseks kasutatavate materjalide ja töövahendite ning seonduvate dokumentide füüsilist konfiskeerimist.

3. Patendiõiguse rikkumist või eelseisvat rikkumist käsitleva väite toetamiseks tõendeid esitanud hageja taotlusel võib kohus isegi enne menetluse ja kohtuasja sisulise käsitlemise algust teha korralduse ruumide kontrollimiseks. Ruumide kontrolli teostab isik, kelle kohus nimetab vastavalt kodukorrale.

4. Hageja ei osale ise ruumide kontrollimisel, kuid teda võib esindada vastava valdkonna sõltumatu spetsialist, kelle nimi peab olema kohtu korralduses välja toodud.

5. Vajaduse korral tehakse korraldus meetmete võtmiseks teist poolt ära kuulamata, eelkõige kui mis tahes viivitus tõenäoliselt tekitaks patendiomanikule korvamatut kahju või kui on ilmne tõendite hävitamise oht.

6. Kui korraldus võtta meetmeid tõendite säilitamiseks või ruumide kontrollimiseks tehakse teist poolt ära kuulamata, tuleb mõjutatud pooltele sellest teatada viivitamata ning hiljemalt kohe pärast meetmete võtmist. Asja uuesti läbivaatamine, mille käigus on õigus anda seletusi, toimub mõjutatud poolte taotlusel, et otsustada mõistliku ajavahemiku jooksul pärast meetmetest teatamist, kas neid meetmeid tuleb muuta, need tühistada või kinnitada.

7. Tõendite säilitamise meetmete võtmise tingimuseks võib olla hagejapoolse piisava tagatise või samaväärsse garantii esitamise nõue, mille eesmärk on tagada kostjale tekitatud mis tahes kahju hüvitamine vastavalt lõikele 9.

8. Kohus tagab, et kostja taotlusel tühistatakse tõendite säilitamiseks võetud meetmed või lõpetatakse nende kehtivus muul viisil, kui hageja ei esita hiljemalt 31 kalendripäeva või 20 tööpäeva jooksul, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on pikem, kohtule hagi, mis viib kohtuasjas sisulise otsuse vastuvõtmiseni; see ei piira aga kahjunõuete esitamise võimalust.

9. Kui tõendite säilitamiseks võetud meetmed tühistatakse või kui need muutuvad kehtetuks hageja mis tahes teo või tegevusetuse tõttu, või kui hiljem leitakse, et patendiõiguse rikkumist või rikkumise ohtu ei esinenud, võib kohus kostja taotlusel kohustada hagejat maksma kostjale kohast hüvitist nende meetmetega tekitatud mis tahes kahju eest.

Artikkel 61

Arestimisotsused

1. Patendiõiguse rikkumist või eelseisvat rikkumist käsitleva väite toetamiseks piisavalt kättesaadavad tõendid esitanud hageja taotlusel võib kohus isegi enne menetluse ja kohtuasja sisulise käsitlemise algust anda poolele korralduse mitte kõrvaldada tema jurisdiktsiooni alla kuuluvaid mis tahes varasid ega teha varadega tehinguid, olenemata sellest, kas need kuuluvad tema jurisdiktsiooni või mitte.

2. Artikli 60 lõikeid 5 kuni 9 kohaldatakse analoogia põhjal käesolevas artiklis osutatud meetmete suhtes.

Artikkel 62

Ajutised meetmed ja kaitsemeetmed

1. Kohus võib teha korralduse vormis ettekirjutuse väidetava rikkuja suhtes või vahendaja suhtes, kelle teenuseid väidetav rikkuja kasutab, mille eesmärgiks on vältida mis tahes tulevasi võimalikke rikkumisi, keelata ajutiselt ja vajaduse korral koos korduva rahalise trahvi kehtestamisega väidetava rikkumise jätkamine või seada sellise jätkamise tingimuseks tagatiste esitamine, et tagada hüvitise maksmine patendiomanikule.

2. Kohtul on õigus hinnata poolte huve ning võtta eelkõige arvesse kummalegi poolele tekitatavat võimalikku kahju, mis tuleneb ettekirjutuse tegemisest või selle tegemisest keeldumisest.

3. Samuti võib kohus teha korralduse selliste toodete võetuse või loovutamise kohta, mille puhul kahtlustatakse patendiõiguse rikkumist, et vältida nende sisenemist tarnekanalitesse või liikumist nendes. Juhul kui hageja tõendab, et asjaolud ohustavad tõenäoliselt kahjude hüvitamist, võib kohus teha korralduse väidetava rikkuja vallas- ja kinnisvara ennetava võetuse kohta, sealhulgas väidetava rikkuja pangakontode ja muude varade blokeerimise kohta.

4. Kohus võib seoses lõigetes 1 ja 3 osutatud meetmetega nõuda hagejalt kõigi mõistlikult kättesaadavate tõendite esitamist, selleks et olla piisava kindlusega veendunud, et hageja on patendiõiguse omanik ning et tema õigust on rikutud või et on olemas seesuguse rikkumise vahetu oht.

5. Artikli 60 lõikeid 5 kuni 9 kohaldatakse analoogia põhjal käesolevas artiklis osutatud meetmete suhtes.

Artikkel 63

Alaline ettekirjutus

1. Juhul kui vastu on võetud otsus, millega tuvastatakse patendiõiguse rikkumine, võib kohus teha rikkuja suhtes ettekirjutuse, mille eesmärk on keelata rikkumise jätkamine. Kohus võib samuti teha sellise ettekirjutuse vahendaja suhtes, kelle teenuseid kolmas isik kasutab patendiõiguse rikkumise eesmärgil.

2. Vajaduse korral kehtestatakse lõikes 1 osutatud ettekirjutuse eiramise puhuks kohtule makstav korduv rahaline trahv.

Artikkel 64

Rikkumismenetluse parandusmeetmed

1. Ilma et see piiraks kahjukannatanud poolele rikkumise tulemusel tekitatud mis tahes kahju hüvitamist ning ilma et see tooks kaasa mis tahes hüvitist, võib kohus hageja taotlusel teha korralduse asjakohaste meetmete võtmiseks toodete suhtes, mille puhul on tuvastatud patendi rikkumine, ning vajaduse korral materjalide ja töövahendite suhtes, mida kasutatakse peamiselt kõnealuste toodete loomiseks või valmistamiseks.

2. Sellised meetmed hõlmavad järgmist:

a) rikkumise asetleidmise tunnistamine;

b) toodete tagasikutsumine turustuskanalitest;

c) rikkumise põhjustanud omaduse kõrvaldamine tootelt;

d) toodete lõplik kõrvaldamine turustuskanalitest või

e) toodete ja/või asjaomaste materjalide ja vahendite hävitamine.

3. Kohus teeb korralduse, et kõnealused meetmed teostatakse rikkuja kulul, välja arvatud juhul, kui esitatakse konkreetsed põhjused selle mittetegemiseks.

4. Käesoleva artikli kohaste parandusmeetmete taotluste kaalumisel võtab kohus arvesse rikkumise raskusastme ja määratavate õiguslike kaitsevahendite proportsionaalsust, rikkuja valmisolekut kõrvaldada rikkumise põhjustanud materjalide omadused ning samuti kolmandate isikute huve.

Artikkel 65

Otsus patendi kehtivuse kohta

1. Kohus teeb otsuse patendi kehtivuse kohta, võttes aluseks hagi patendi tühistamiseks või patendi tühistamise vastuhagi.

2. Kohus võib patendi kas täielikult või osaliselt tühistada ainult Euroopa patendikonventsiooni artikli 138 lõikes 1 ja artikli 139 lõikes 2 osutatud põhjustel.

3. Ilma et see mõjutaks Euroopa patendikonventsiooni artikli 138 lõike 3 kohaldamist ning juhul, kui tühistamise põhjused puudutavad patenti ainult osaliselt, piiratakse patendi kehtivust, muutes vastavalt nõudeid, ning tühistatakse patent osaliselt.

4. Patendi tühistatud osa käsitatakse selliselt, et sel ei olnud algusest peale mõju, mis on määratletud Euroopa patendikonventsiooni artiklites 64 ja 67.

5. Kui kohus on oma lõplikus otsuses patendi kas täielikult või osaliselt tühistanud, saadab ta otsuse koopia Euroopa Patendiametile ning Euroopa patendi tühistamise korral koopia asjaomase lepinguosalise liikmesriigi patendiametile.

Artikkel 66

Kohtu volitused seoses Euroopa Patendiameti otsustega

1. Artikli 32 lõike 1 punkti i kohaselt esitatud hagide puhul võib kohus kooskõlas määruse (EL) nr 1257/2012 artikliga 9 kasutada kõiki Euroopa Patendiameti volitusi, sealhulgas teha parandusi ühtse patendikaitse registris.

2. Artikli 32 lõike 1 punkti i kohaselt esitatud hagide puhul kannab erandina artiklist 69 kumbki pool enda kulud.

Artikkel 67

Teabe edastamise nõudeõigus

1. Kohus võib vastusena hageja õigustatud ja proportsionaalsele taotlusele ning vastavalt kodukorrale teha patendi rikkujale korralduse teatada hagejale:

- a) patenti rikkuvate toodete või meetodite päritolu ja turustuskanalid;
- b) toodetud, valmistatud, tarnitud, vastuvõetud või tellitud tootekogused ja patenti rikkuvate toodete hind ning
- c) kolmandad isikud, kes on seotud patenti rikkuvate toodete tootmise või turustamisega või patenti rikkuva meetodi kasutamisega.

2. Kohus võib vastavalt kodukorrale teha korralduse ka mis tahes kolmandate isikute suhtes, kes:

- a) omasid patenti rikkuvaid tooteid kaubanduslikel eesmärkidel või kasutasid patenti rikkuvat meetodit kaubanduslikel eesmärkidel;
- b) osutasid teenuseid, mida kasutati patenti rikkuva tegevuse käigus, või
- c) olid punktides a ja b osutatud isiku kinnitusel seotud patenti rikkuvate toodete tootmise, valmistamise või turustamisega või patenti väidetavalt rikkuvate meetodite kasutamisega või teenuste osutamisega,

esitada hagejale lõikes 1 osutatud teave.

Artikkel 68

Kahjutasu määramine

1. Kohus teeb kahjukannatanud poole taotlusel korralduse, et rikkuja, kes teadis või pidi teadma, et ta paneb toime patendi rikkumise, maksab kahjukannatanud poolele kahjutasu, mis on proportsionaalne viimasele rikkumise tulemusel tegelikult tekitatud kahjuga.

2. Kahjukannatanud poolele enne rikkumise toimepanemist kuulunud õigused taastatakse võimalikult suurel määral. Rikkuja ei tohi rikkumisest kasu saada. Kahjutasu ei tohi siiski olla karistava iseloomuga.

3. Kahjutasu määramisel:

a) võtab kohus arvesse kõiki asjakohaseid aspekte, nagu näiteks kahjukannatanud poolele tekitatud negatiivseid majandustagajärgi, sealhulgas saamatajäänud kasumit, rikkuja ebaõiglaselt saadud kasumit ning vajaduse korral lisaks majandusaspektidele ka muid asjaolusid, näiteks kahjukannatanud poolele rikkumisega tekitatud moraalselt kahju, või

b) võib kohus asjaomastel juhtudel erinevalt punktis a sätestatud kehtestada kahjutasu ühekordse makse vormis, mis põhineb vähemalt litsentsi- ja teenustasudel, mida rikkuja oleks pidanud kõnealuse patendi kasutamise taotlemisel tasuma.

4. Kui rikkuja ei pannud patendi rikkumist toime teadlikult või kui ta ei pidanud sellest teadlik olema, võib kohus teha korralduse saadud kasumi loovutamiseks või hüvitise maksmiseks.

Artikkel 69

Kohtukulud

1. Üldreeglina tasub menetluse kaotanud pool vastavalt kodukorrale sätestatud teatava ülempiirini menetluse võitnud poole kantud põhjendatud ja proportsionaalsed kohtukulud ning muud kulud, välja arvatud juhul, kui õiglase on teisiti.

2. Juhul kui pool võidab menetluse vaid osaliselt või erakorralistel asjaoludel, võib kohus teha korralduse, et kulud kantakse võrdsetel või et kumbki pool kannab enda kulud.

3. Pool peaks kandma kõik mittevajalikud kulud, mida ta on kohtule või teisele poolele põhjendanud.

4. Kostja taotlusel võib kohus nõuda, et hageja esitab tagatise, mis on piisav, et tasuda kostja poolt kantud kohtukulud ning muud kulud, mida hageja võib olla kohustatud kandma; eelkõige kehtib see artiklites 59, 60, 61 ja 62 osutatud juhtumite puhul.

Artikkel 70

Kohtulõivud

1. Kohtus asetleidva menetluse pooled tasuvad kohtulõivud.
2. Kohtulõivud makstakse ettemaksena, kui kodukorras ei ole sätestatud teisiti. Ettenähtud kohtulõivu mittetasunud poole võib menetluses edasisest osalemisest välja jätta.

Artikkel 71

Tasuta õigusabi

1. Füüsilisest isikust pool, kes ei ole võimeline menetluskuulusid kas täies mahus või osaliselt tasuma, võib igal ajal taotleda tasuta õigusabi. Tasuta õigusabi andmise tingimused sätestatakse kodukorraga.
2. Kohus otsustab vastavalt kodukorrale, kas tasuta õigusabi tuleks anda täies mahus või osaliselt või kas selle andmisest tuleks keelduda.
3. Halduskomitee kehtestab kohtu ettepaneku alusel tasuta õigusabi ulatuse ning eeskirjad tasuta õigusabi kulude kandmiseks.

Artikkel 72

Aegumistähtjad

Ilma et see piiraks artikli 24 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, ei või rahalise hüvitise kõigi liikidega seotud hagi esitada pärast viie aasta möödumist kuupäevast, mil hageja sai või pidi saama teadlikuks viimasest hagi esitamist õigustavast asjaolust.

V PEATÜKK

Edasikaebamine

Artikkel 73

Edasikaebus

1. Menetluse kas tervikuna või osaliselt kaotanud pool võib esimese astme kohtu otsuse apellatsioonikohtusse edasi kaevata kahe kuu jooksul alates otsuse teatavakstegemise kuupäevast.
2. Menetluse kas tervikuna või osaliselt kaotanud pool võib esimese astme kohtu korralduse edasi kaevata apellatsioonikohustesse:

a) artikli 49 lõikes 5, artiklites 59 kuni 62 ja 67 osutatud korralduse puhul 15 kalendripäeva jooksul alates korralduse teatavakstegemisest taotlejale;

b) muude kui punktis a nimetatud korralduste puhul:

i) koos asjaomase otsuse peale tehtud kaebusega või

ii) kui kohus lubab edasikaebust esitada, 15 päeva jooksul alates kohtu sellekohase otsuse teatavakstegemisest.

3. Esimese astme kohtu otsuse või korralduse suhtes tehtud edasikaebused võivad põhineda juriidilistel ja faktilistel asjaoludel.

4. Uusi asjaolusid ja uusi tõendeid võib esitada vaid vastavalt kodukorrale ja juhul, kui asjaomane pool ei saanud neid põhjendatult esitada esimese astme kohtu menetluse ajal.

Artikkel 74

Edasikaebuse mõju

1. Edasikaebuse esitamine ei peata otsuse täitmist, välja arvatud juhul, kui apellatsioonikohus otsustab ühe poole põhjendatud taotlusel teisiti. Kodukorraga tagatakse, et selline otsus tehakse viivitamatult.
2. Olenemata lõikest 1 peatab otsuse täitmise alati edasikaebus, mis on esitatud otsuse suhtes, mis on tehtud seoses hagide või patendi tühistamise vastuhagidega või artikli 32 lõike 1 punkti i kohaste hagidega.
3. Artikli 49 lõikes 5, artiklites 59, 60, 61, 62 või 67 osutatud korralduse suhtes esitatud edasikaebus ei takista põhimenetluse jätkumist. Esimese astme kohus ei tee otsust põhimenetluses siiski enne, kui apellatsioonikohus on vastu võtnud edasikaebusega seotud otsuse.

Artikkel 75

Edasikaebust käsitlev otsus ja tagasisaatmine

1. Kui artikli 73 kohane edasikaebus on põhjendatud, tühistab apellatsioonikohus esimese astme kohtu otsuse ning teeb lõpliku otsuse. Apellatsioonikohus võib erakorralistel juhtudel ja vastavalt kodukorrale kohtuasja esimese astme kohtusse otsuse tegemiseks tagasi saata.
2. Kui kohtuasi saadetakse vastavalt lõikele 1 tagasi esimese astme kohtusse, on apellatsioonikohtu otsused õigusküsimustes esimese astme kohtu jaoks siduvad.

VI PEATÜKK

Otsused

Artikkel 76

Otsuste alus ja õigus ärakuulamisele

1. Kohus teeb otsuseid vastavalt poolte esitatud hagiavaldustele ega määra taotletust suuremat kahjutasu.
2. Sisulised otsused võivad põhineda üksnes sellistel põhjendustel, asjaoludel ja tõenditel, mille pooled ise on esitanud või mis on menetluses esitatud kohtu korraldusel ja mille kohta pooltel on olnud võimalus märkusi esitada.
3. Kohus hindab tõendeid vabalt ja sõltumatult.

Artikkel 77

Vorminõuded

1. Kohtu otsused ja korraldused peavad olema põhjendatud ning vastavalt kodukorrale tehakse need kirjalikult.
2. Kohtu otsused ja korraldused esitatakse menetluses kasutatavas keeles.

Artikkel 78

Kohtu otsused ja eriarvamused

1. Kohtu otsused ja korraldused võetakse vastavalt põhikirjale vastu kolleegiumi häälteenamusega. Võrdse häältearvu korral otsustab kolleegiumi esistuja hääl.
2. Erakorralistel juhtudel võib iga kolleegiumi liige kohtu otsusest eraldi väljendada oma eriarvamust.

Artikkel 79

Kokkulepped

Pooled võivad menetluse ajal kohtuasja lahendada kokkuleppe sõlmimise teel, mida kohus oma otsusega kinnitab. Kokkuleppega ei saa patenti tühistada ega selle kehtivust piirata.

Artikkel 80

Otsuste avaldamine

Kohus võib hageja taotlusel ning rikkuja kulul teha korralduse võtta asjakohaseid meetmeid, et jagada teavet kohtu otsuse kohta, sealhulgas levitada otsust ja avaldada see kas täies mahus või osaliselt massiteabevahendites.

Artikkel 81

Kohtuasja taasmenetlemine

1. Kohtu lõpliku otsuse väljakuulutamise järel võib apellatsioonikohus kohtuasja taasmenetlemise taotluse erandkorras rahuldada järgmistel asjaoludel:

- a) kui ilmneb asjaolu, mis on oma olemuselt otsustav ja mis otsuse tegemise ajal ei olnud kohtuasja taasmenetlemist taotlevale poolele teada; sellise taotluse võib rahuldada üksnes siis, kui vastavalt liikmesriigi kohtu lõplikule otsusele on tegemist kuriteoga, või
- b) olulise menetlusvea korral, eelkõige kui kohtusse ilmumata jäänud kostjale ei olnud menetluse algatamist käsitlevat dokumenti või samaväärset dokumenti kätte toimetatud piisavalt aegsasti ja sellisel viisil, mis võimaldanuks tal end kaitsta.

2. Kohtuasja taasmenetlemise hagiavaldus esitatakse kümne aasta jooksul pärast otsuse vastuvõtmise kuupäeva, kuid mitte hiljem kui kahe kuu möödudes kuupäevast, mil ilmnes uus asjaolu või menetlusviga. Selline hagiavaldus ei peata otsuse täitmist, välja arvatud juhul, kui apellatsioonikohus otsustab teisiti.

3. Kui kohtuasja taasmenetlemise hagiavaldus on hästi põhjendatud, tühistab apellatsioonikohus läbivaatamisele kuuluva otsuse tervikuna või osaliselt ning alustab kooskõlas kodukorraga kohtuasja taasmenetlemist uue kohtuliku arutelu läbiviimiseks ja uue otsuse vastuvõtmiseks.

4. Läbivaadatava otsuse objektiks olevaid patente heauskselt kasutataval isikutel tuleks võimaldada kõnealuste patentide kasutamist jätkata.

Artikkel 82

Otsuste ja korralduste täitmine

1. Kohtu otsused ja korraldused kuuluvad täitmisele igas lepinguosalises liikmesriigis. Kohtu otsusele lisatakse korraldus selle täitmiseks.

2. Vajaduse korral on kohtu otsuse täitmise tingimuseks, eelkõige ettekirjutuste puhul, kautsjoni või samaväärse tagatise esitamine, mille eesmärgiks on tagada tekitatud kahju hüvitamine.

3. Ilma et see piiraks käesoleva lepingu ja põhikirja kohaldamist, reguleeritakse otsuste ja korralduste täitmise korda selle lepinguosalise liikmesriigi õigusaktidega, kus otsuste ja korralduste täitmine toimub. Kõiki kohtu otsuseid täidetakse samadel tingimustel kui täitmise asukohariigiks olevas lepinguosalises liikmesriigis tehtud otsuseid.

4. Kui pool ei järgi korralduses seatud tingimusi, võidakse teda karistada kohtule makstava korduva rahalise trahviga. Konkreetse rahalise trahvi suurus on proportsionaalne täitmisele kuuluva korralduse olulisusega ning see ei piira poole õigust nõuda kahjutasu või tagatist.

IV OSA

ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 83

Üleminekukord

1. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäevale järgneva seitsmeaastase üleminekuaja jooksul võib Euroopa patendi rikkumist või tühistamist käsitleva hagi või Euroopa patendiga kaitstud tootele antud täiendava kaitse tunnistuse rikkumist või kehtetuks tunnistamist käsitleva hagi endiselt esitada siseriiklikule kohtule või muudele pädevatele siseriiklikele ametiasutustele.

2. Üleminekuaja lõppemine ei mõjuta siseriiklikes kohtutes üleminekuaja lõpul menetluses olevaid kohtuasju.

3. Euroopa patendi omanikul või Euroopa patendi taotlejal, kes on saanud patendiomanikuks või esitanud taotluse enne lõikes 1 ja vajaduse korral lõikes 5 nimetatud üleminekuaja lõppemist, ning samuti Euroopa patendiga kaitstud tootele antud täiendava kaitse tunnistuse omanikul on võimalik patendikohtu ainupädevuse kohaldamisest loobuda, välja arvatud juhul, kui hagi on kohtule juba esitatud. Sel eesmärgil peavad nad teatama oma loobumisest kohtu kantseleile hiljemalt üks kuu enne üleminekuaja lõppemist. Loobumine jõustub pärast selle kandmist registrisse.

4. Lõikes 3 osutatud loobumisvõimalust kasutanud Euroopa patendi omanikul, Euroopa patendi taotlejal või Euroopa patendiga kaitstud tootele antud täiendava kaitse tunnistuse omanikul on õigus oma loobumine igal ajal tühistada, välja arvatud juhul, kui hagi on siseriiklikule kohtule juba esitatud. Nad teatavad loobumise tühistamisest kohtu kantseleile. Loobumise tühistamine jõustub pärast selle kandmist registrisse.

5. Viis aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist korraldab halduskomitee ulatusliku konsulteerimise patendisüsteemi kasutajatega ning uuringu selle kohta, kui palju on Euroopa patente ja Euroopa patendiga kaitstud tootele antud täiendava kaitse

tunnistusi, mille puhul patendi rikkumise või tühistamise või täiendava kaitse tunnistuse kehtetuks tunnistamise hagi esitatakse lõike 1 alusel endiselt liikmesriikide kohtutele, samuti selle põhjuste ja mõju kohta. Sellise konsulteerimise ja kohtu arvamuse alusel võib halduskomitee teha otsuse pikendada üleminekuajaga veel kuni seitsme aasta võrra.

V OSA

LÕPPSÄTTED

Artikkel 84

Allkirjastamine, ratifitseerimine ja ühinemine

1. Käesolev leping avatakse allkirjastamiseks kõikidele liikmesriikidele 18. veebruaril 2013.

2. Käesolev leping ratifitseeritakse kooskõlas liikmesriikide põhiseadusest tulenevate nõuetega. Ratifitseerimiskirjad antakse hoiule Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadile (edaspidi „hoiulevõtja“).

3. Iga käesoleva lepingu allkirjastanud liikmesriik teatab lepingu ratifitseerimisest Euroopa Komisjonile ratifitseerimiskirja hoiuleandmise ajal vastavalt määruse (EL) nr 1257/2012 artikli 18 lõikele 3.

4. Käesolev leping on ühinemiseks avatud kõigile liikmesriikidele. Ühinemiskirjad antakse hoiule hoiulevõtja kätte.

Artikkel 85

Hoiulevõtja ülesanded

1. Hoiulevõtja koostab käesoleva lepingu tõendatud koopiad ja edastab need kõigi lepingu allkirjastanud või lepinguga ühinevate liikmesriikide valitsustele.

2. Hoiulevõtja teatab lepingu allkirjastanud või lepinguga ühinevate liikmesriikide valitsustele järgmisest:

a) lepingu allkirjastamine;

b) ratifitseerimis- või ühinemiskirjade üleandmine;

c) lepingu jõustumise kuupäev.

3. Hoiulevõtja registreerib käesoleva lepingu ÜRO sekretariaadis.

*Artikkel 86***Lepingu kehtivus**

Käesolev leping on tähtajatu.

*Artikkel 87***Muutmine**

1. Kas seitse aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist või pärast seda, kui kohus on lahendanud 2 000 patendivaidlust, olenevalt sellest, milline neist tähtpäevadest on hilisem, ning seejärel vastavalt vajadusele korrapäraste ajavahemike järel peab halduskomitee patendisüsteemi kasutajatega ulatuslikke konsultatsioone, et hinnata kohtu toimimist, tõhusust ja kulusuvust ning patendisüsteemi kasutajate usaldust ja kindlustunnet kohtu otsuste kvaliteedi suhtes. Sellise konsulteerimise ja kohtu arvamuse alusel võib halduskomitee teha otsuse käesoleva lepingu muutmiseks, et parandada kohtu toimimist.

2. Halduskomitee võib käesolevat lepingut muuta, et viia see kooskõlla patente käsitleva rahvusvahelise lepinguga või liidu õigusega.

3. Lõigete 1 ja 2 alusel tehtud halduskomitee otsus ei jõustu, kui mõni lepinguosaline liikmesriik teatab otsuse vastuvõtmisele järgneva 12 kuu jooksul vastavalt oma asjakohasele sisemisele otsustuskorrale, et ei soovi end otsusega siduda. Sellisel juhul kutsutakse kokku lepinguosaliste liikmesriikide läbivaatamiskonverents.

*Artikkel 88***Lepingu keeled**

1. Käesolev leping on koostatud ühes eksemplaris inglise, prantsuse ja saksa keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

2. Käesoleva lepingu tekstid, mis on koostatud lepinguosaliste liikmesriikide ametlikes keeltes, mis ei ole lõikes 1 nimetatud keeled, loetakse ametlikeks tekstideks, kui halduskomitee on need heaks kiitnud. Tekstierinevuste esinemise korral lähtutakse lõikes 1 nimetatud tekstidest.

*Artikkel 89***Jõustumine**

1. Käesolev leping jõustub 1. jaanuaril 2014 või neljanda kuu esimesel päeval pärast kolmeteistkümnenda ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmist vastavalt artiklile 84, sealhulgas nende kolme liikmesriigi poolt, kus lepingu allkirjastamisele eelneva aasta jooksul oli jões kõige rohkem Euroopa patente, või neljanda kuu esimesel päeval pärast seda, kui on jõustunud määruse (EL) nr 1215/2012 muudatused, mis käsitlevad selle seotust käesoleva lepinguga, olenevalt sellest, milline neist kuupäevadest on hilisem.

2. Iga pärast käesoleva lepingu jõustumist toimunud ratifitseerimine või lepinguga ühinemine jõustub neljanda kuu esimesel päeval pärast ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmist.

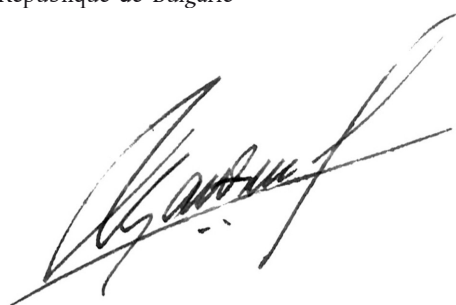
Selle kinnituseks on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud,

Koostatud 19. veebruaril 2013 Brüsselis inglise, prantsuse ja saksa keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed, ühes eksemplaris, mis antakse hoiule Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadi arhiivi.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien
For the Kingdom of Belgium

За Република България
Für die Republik Bulgarien
For the Republic of Bulgaria
Pour la République de Bulgarie

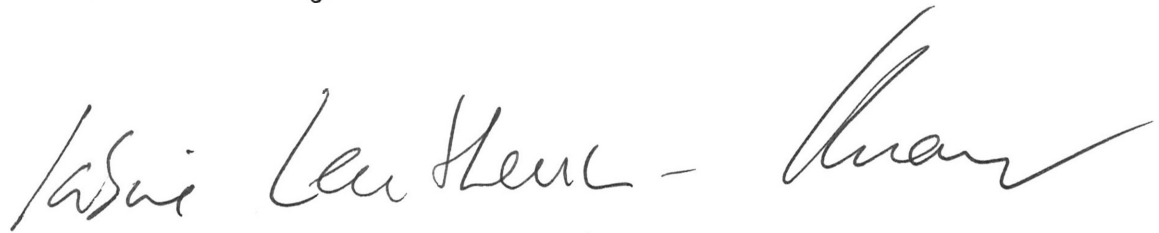
Za Českou republiku
Für die Tschechische Republik
For the Czech Republic
Pour la République tchèque

For Kongeriget Danmark
Für das Königreich Dänemark
For the Kingdom of Denmark
Pour le Royaume du Danemark

Für die Bundesrepublik Deutschland
For the Federal Republic of Germany
Pour la République fédérale d'Allemagne

Eesti Vabariigi nimel
Für die Republik Estland
For the Republic of Estonia
Pour la République d'Estonie

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland
Für Irland
Pour l'Irlande

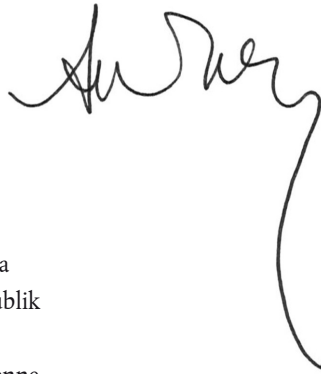

Για την Ελληνική Δημοκρατία
Für die Hellenische Republik
For the Hellenic Republic
Pour la République hellénique

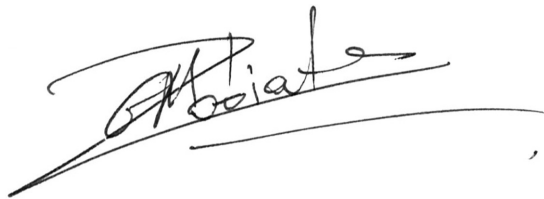
Pour la République française
Für die Französische Republik
For the French Republic

Per la Repubblica italiana
Für die Italienische Republik
For the Italian Republic
Pour la République italienne

Για την Κυπριακή Δημοκρατία
Für die Republik Zypern
For the Republic of Cyprus
Pour la République de Chypre

Latvijas Republikas vārdā –
Für die Republik Lettland
For the Republic of Latvia
Pour la République de Lettonie

Lietuvos Respublikos vardu
Für die Republik Litauen
For the Republic of Lithuania
Pour la République de Lituanie

Pour le Grand-Duché de Luxembourg
Für das Grossherzogtum Luxemburg
For the Grand Duchy of Luxembourg

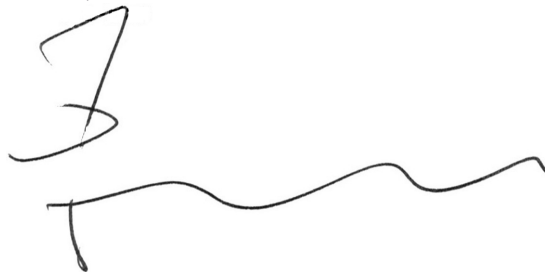
Magyarország részéről
Für Ungarn
For Hungary
Pour la Hongrie

Għal Malta
Für Malta
For Malta
Pour Malte

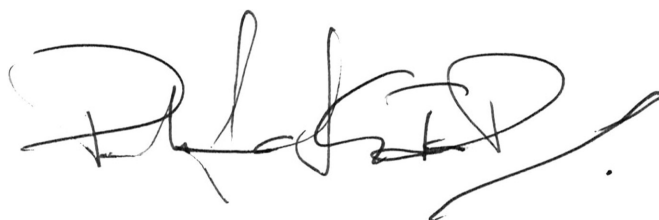
Voor het Koninkrijk der Nederlanden
Für das Königreich der Niederlande
For the Kingdom of the Netherlands
Pour le Royaume des Pays-Bas

Für die Republik Österreich
For the Republic of Austria
Pour la République d'Autriche

Pela República Portuguesa
Für die Portugiesische Republik
For the Portuguese Republic
Pour la République portugaise

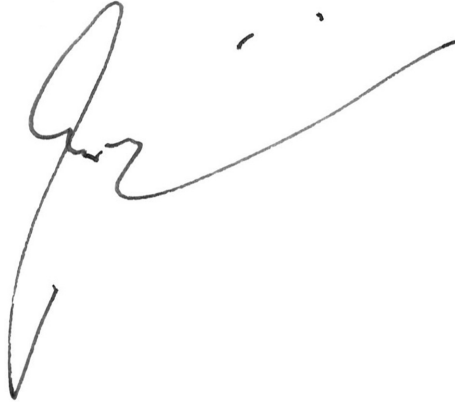
Pentru România
Für Rumänien
For Romania
Pour la Roumanie

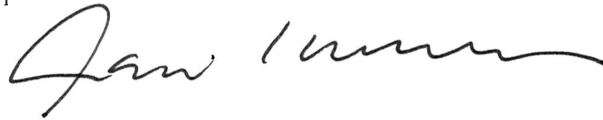
Za Republiko Slovenijo
Für die Republik Slowenien
For the Republic of Slovenia
Pour la République de Slovénie

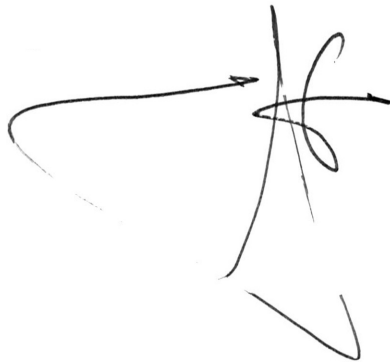
Za Slovenskú republiku
Für die Slowakische Republik
For the Slovak Republic
Pour la République slovaque

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'J' followed by a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland
Für die Republik Finnland
For the Republic of Finland
Pour la République de Finlande

A handwritten signature in black ink, starting with a large 'J' and followed by several horizontal, wavy lines.

För Konungariket Sverige
Für das Königreich Schweden
For the Kingdom of Sweden
Pour le Royaume de Suède

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized initial 'S' with a long horizontal stroke extending to the left.

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Für das Vereinigte Königreich-Grossbritannien und Nordirland
Pour le Royaume-Uni-de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord

A handwritten signature in black ink, starting with a large 'J' and followed by several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

I LISA

ÜHTSE PATENDIKOHTU PÕHIKIRI

Artikkel 1

Põhikirja reguleerimisala

Käesoleva põhikirjaga reguleeritakse lepingu artikliga 1 asutatud ühtse patendikohtu institutsioonilist ja finantskorraldust.

I PEATÜKK

KOHTUNIKUD

Artikkel 2

Kohtunike kõlblikkus

1. Kohtuniku ametisse võib nimetada iga isiku, kes on lepinguosalise liikmesriigi kodanik ning vastab lepingu artiklis 15 ja käesolevas põhikirjas sätestatud tingimustele.
2. Kohtunikud peavad valdama vähemalt üht Euroopa Patendiameti ametlikku keelt.
3. Ametisse nimetamiseks lepingu artikli 15 lõike 1 kohaselt nõutava patendivaidluste lahendamise kogemuse võib omandada käesoleva põhikirja artikli 11 lõike 4 punkti a kohaselt läbitava koolituse teel.

Artikkel 3

Kohtunike ametisse nimetamine

1. Kohtunike ametisse nimetamine toimub lepingu artiklis 16 sätestatud korra kohaselt.
2. Vabadest ametikohtadest teavitatakse avalikult ning teadaandes märgitakse asjakohased kõlblikkuse kriteeriumid, mis on sätestatud artiklis 2. Nõuandekomitee esitab oma arvamuse kandidaatide sobivuse kohta kohtu kohtuniku ametikohale. Arvamus sisaldab nimekirja kõige sobivamatest kandidaatidest. Nimekirjas peab olema vabade ametikohtade arvust vähemalt kaks korda rohkem kandidaate. Vajaduse korral võib nõuandekomitee soovitada, et enne ametisse nimetamise otsust läbiks kandidaat patendivaidluste lahendamise koolituse vastavalt artikli 11 lõike 4 punktile a.
3. Kohtunike ametisse nimetamisel tagab halduskomitee kohtu õiguslike ja tehniliste ekspertteadmiste kõrgeima taseme ning lepinguosaliste liikmesriikide kodanike tasakaalustatud esindatuse geograafiliselt võimalikult laiast piirkonnast.
4. Halduskomitee nimetab ametisse nii palju kohtunikke, kui on vaja kohtu nõuetekohaseks toimimiseks. Esialgult nimetab halduskomitee ametisse vajaliku arvu kohtunikke, et moodustada esimese astme kohtu igas talituses vähemalt üks kolleegium ning et moodustada apellatsioonikohtus vähemalt kaks kolleegiumit.
5. Halduskomitee otsuses, millega nimetatakse ametisse õiguslikult pädevad täis- või osalise tööajaga kohtunikud ja tehniliselt pädevad täistööajaga kohtunikud, märgitakse kohus ja/või esimese astme kohtu talitus, kuhu iga kohtunik ametisse nimetatakse, ning tehnoloogiavaldkond või -valdkonnad, mille osas on tehniliselt pädeval kohtunikul pädevus.
6. Tehniliselt pädevaid osalise tööajaga kohtunikke nimetatakse kohtu kohtunikeks ja lisatakse reservi koosseisu vastavalt nende konkreetsele kvalifikatsioonile ja kogemusele. Kõnealuste kohtunike ametisse nimetamisega tagatakse, et hõlmatud on kõik tehnoloogiavaldkonnad.

*Artikkel 4***Kohtunike ametiaeg**

1. Kohtuniku ametiaeg kestab kuus aastat ja algab ametisse nimetamise dokumendis sätestatud kuupäeval. Ametiaega võib pikendada.
2. Juhul kui ametisse nimetamise dokumendis ei ole kuupäeva sätestatud, algab ametiaeg dokumendi vastuvõtmise kuupäeval.

*Artikkel 5***Nõuandekomitee liikmete ametisse nimetamine**

1. Iga lepinguosaline liikmesriik esitab nõuandekomitee ühe liikme, kes vastab lepingu artikli 14 lõikes 2 sätestatud nõuetele.
2. Nõuandekomitee liikmed nimetab ametisse halduskomitee, tehes seda ühisel kokkuleppel.

*Artikkel 6***Vanne**

Enne oma kohustuste täitmisele asumist annavad kohtunikud avalikul kohtuistungil vande täita oma kohustusi erapooletult ja kohusetundlikult ning hoida kohtu nõupidamiste saladust.

*Artikkel 7***Erapooletus**

1. Kohe pärast vande andmist allkirjastavad kohtunikud avalduse, millega nad kohustuvad pidulikult nii oma ametiaja jooksul kui ka pärast selle lõppemist austama sellest tulenevaid kohustusi ning eriti oma kohustust käituda ausalt ja diskreetselt, kui neile pärast ametist lahkumist pakutakse teatavaid ametikohti või soodustusi.
2. Kohtunikud ei tohi osaleda kohtuasja menetlemisel, milles nad:
  - a) on osalenud nõustajana;
  - b) on olnud pool või tegutsenud ühe poole huvides;
  - c) on kutsutud arvamust esitama kohtu, apellatsiooninõukogu, vahekohtu või vaekogu või uurimiskomisjoni liikmena või muudes ülesannetes;
  - d) omavad isiklikku või finantshuvi või juhul, kui nad omavad isiklikku või finantshuvi seoses ühe poolega või
  - e) kui neil on perekondlikud sidemed ühe poolega või poolte esindajatega.
3. Kui kohtunik mingil erilisel põhjusel leiab, et ta ei tohiks osaleda konkreetse kohtuasja otsustamisel või läbivaatamisel, teatab ta sellest apellatsioonikohtu presidendile, või kui tegemist on esimese astme kohtu kohtunikuga, siis teatab ta sellest esimese astme kohtu presidendile. Kui apellatsioonikohtu president (või esimese astme kohtu president, kui tegemist on esimese astme kohtuga) mingil erilisel põhjusel leiab, et kohtunik ei tohiks konkreetse kohtuasja arutamisel osaleda ega ettepanekuid teha, teatab apellatsioonikohtu president või esimese astme kohtu president sellest asjaomasele kohtunikule ning põhjendab oma arvamust kirjalikult.

4. Hagi pooled võivad lõikes 2 nimetatud põhjustel või kohtuniku erapoolikuse põhjendatud kahtluse korral taotleda menetluses osaleva kohtuniku taandamist.

5. Käesoleva artikli kohaldamisel ilmnevad raskused lahendatakse vastavalt kodukorrale presiidiumi otsusega. Asjaomane kohtunik ei osale kõnealusel nõupidamisel, kuid tal on õigus anda seletusi.

Artikkel 8

Kohtunike puutumatus

1. Kohtunikel on kohtulik puutumatus. Ametist lahkumise järel on kohtunikel jätkuvalt kohtulik puutumatus oma ametiülesannete täitmisel sooritatud tegude suhtes.

2. Presiidium võib puutumatuse ära võtta.

3. Kui puutumatus on võetud ja kohtuniku vastu on alustatud kriminaalmenetlust, arutab tema kohtuasja mis tahes lepinguosalises liikmesriigis üksnes kohus, kes on pädev kohut mõistma riigi kõrgeima kohtu liikmete üle.

4. Kohtunike suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll, ilma et see piiraks käesolevas põhikirjas sätestatud kohtunike puutumatust käsitlevate sätete kohaldamist.

Artikkel 9

Kohtuniku ülesannete täitmise lõppemine

1. Lisaks tavalisele asendamisele, mille põhjuseks on kohtuniku ametiaja lõppemine vastavalt artiklile 4 või kohtuniku surm, lõpeb kohtuniku ülesannete täitmine ametist lahkumisel.

2. Ametist lahkumisel esitab kohtunik apellatsioonikohtu presidendile (või esimese astme kohtu presidendile, kui tegemist on esimese astme kohtu kohtunikuga) lahkumisavalduse edasiandmiseks halduskomitee esimehele.

3. Kohtunik jääb ametisse niikaua kui tema ametijärglane asub oma kohustusi täitma, välja arvatud artikli 10 kohaldamisel.

4. Vabaks jäänud ametikoht täidetakse uue kohtuniku ametissenimetamisega ametist lahkunud kohtuniku ülejäänud ametiajaks.

Artikkel 10

Ametist kõrvaldamine

1. Kohtuniku võib ametist tagandada või muudest seda asendavatest hüvedest ilma jätta üksnes juhul, kui presiidium otsustab, et ta ei vasta enam oma ametikoha nõuetele või ei täida sellest tulenevaid kohustusi. Asjaomane kohtunik ei osale kõnealusel nõupidamisel, kuid tal on õigus anda seletusi.

2. Kohtusekretär edastab selle otsuse halduskomitee esimehele.

3. Juhul kui kohtunik otsustatakse tema ametikohalt tagandada, vabaneb kohtunikukoht alates viimati nimetatud teatamisest.

Artikkel 11

Koolitus

1. Kohtunike asjakohast ja korrapärast koolitust korraldatakse lepingu artikliga 19 moodustatud koolitusraamistiku raames. Presiidium võtab vastu koolituseeskirjad, millega tagatakse koolitusraamistiku elluviimine ja üldine sidusus.

2. Koolitusraamistik loob platvormi erialaste teadmiste vahetamiseks ja foorumi arutelude pidamiseks, kasutades eelkõige järgmist:

- a) kursuste, konverentside, seminaride, töötubade ja sümposiumite korraldamine;
- b) intellektuaalomandi alane koostöö rahvusvaheliste organisatsioonide ja haridusasutustega ning
- c) kutsealase jätkukoolituse edendamine ja toetamine.

3. Kooskõlas koolituseeskirjadega koostatakse aasta tööprogramm ja koolitusjuhised, mis sisaldavad iga kohtuniku aastast koolituskava ning tema peamisi koolitusalaalseid vajadusi.

4. Lisaks tehakse koolitusraamistikuga järgmist:

- a) tagatakse kohtunikekandidaatide ja hiljuti ametisse nimetatud kohtunike asjakohane koolitus;
- b) toetatakse projekte, mille eesmärk on lihtsustada koostööd esindajate, patendiadvokaatide ja kohtu vahel.

Artikkel 12

Töötasu

Halduskomitee kehtestab apellatsioonikohtu presidendi, esimese astme kohtu presidendi, kohtunike, kohtusekretäri, kohtusekretäri asetäitja ja kohtu personali töötasud.

II PEATÜKK

ORGANISATSIOONILISED SÄTTED

1. JAGU

Ühissätted

Artikkel 13

Apellatsioonikohtu president

1. Apellatsioonikohtu kõik kohtunikud valivad enda hulgast apellatsioonikohtu presidendi, kelle ametiaja kestuseks on kolm aastat. Apellatsioonikohtu presidendi võib kaks korda tagasi valida.
2. Apellatsioonikohtu presidendi valimine toimub salajase hääletuse teel. Valituks osutub kohtunik, kes saab absoluutse häälteenamuse. Kui ükski kohtunik ei saa absoluutset häälteenamust, korraldatakse teine hääletamine ning valituks osutub enim hääli saanud kohtunik.
3. Apellatsioonikohtu president juhib apellatsioonikohtu õigusalast ja haldustegevust ning on apellatsioonikohtu täiskogu istungi eesistuja.
4. Kui apellatsioonikohtu presidendi ametikoht vabaneb enne tema ametiaja lõppemise kuupäeva, valitakse järelejäanud ametiajaks tema ametijärglane.

Artikkel 14

Esimese astme kohtu president

1. Esimese astme kohtu kõik täistööajaga kohtunikud valivad enda hulgast esimese astme kohtu presidendi, kelle ametiaja kestuseks on kolm aastat. Esimese astme kohtu presidendi võib kaks korda tagasi valida.

2. Esimese astme kohtu esimeseks presidendiks on kesktalituse asukohaks oleva lepinguosalise liikmesriigi kodanik.
3. Esimese astme kohtu president juhib esimese astme kohtu õiguslast ja haldustegevust.
4. Esimese astme kohtu presidendi suhtes kohaldatakse analoogia põhjal artikli 13 lõikeid 2 ja 4.

Artikkel 15

Presiidium

1. Presiidium koosneb apellatsioonikohtu presidendist, kes on presiidiumi eesistujaks, esimese astme kohtu presidendist, kahest apellatsioonikohtu liikmete hulgast valitud kohtunikust, kolmest esimese astme kohtu liikmete hulgast valitud täistööajaga kohtunikust ning kohtusekretärist, kes on hääleõiguseta liige.
2. Presiidium täidab oma ülesandeid kooskõlas käesoleva põhikirjaga. Ilma et see piiraks tema vastutust, võib presiidium delegerida teatud ülesanded oma liikmetele.
3. Presiidium vastutab kohtu juhtimise eest ning eelkõige:
  - a) koostab ettepanekud kohtu kodukorra muutmise kohta vastavalt lepingu artiklile 41 ja ettepanekud kohtu finantseeskirjade kohta;
  - b) koostab kohtu iga-aastase eelarve ja raamatupidamisaruande ning aastaaruande ja esitab need eelarvekomiteele;
  - c) koostab suunised kohtunike koolitusprogrammi läbiviimiseks ning teostab järelevalvet nende rakendamise üle;
  - d) võtab vastu otsuseid kohtusekretäri ja kohtusekretäri asetäitja ametisse nimetamise ja ametikohalt kõrvaldamise kohta;
  - e) sätestab eeskirjad, mis reguleerivad kohtu kantselei ja allkantseleide tööd;
  - f) esitab arvamuse vastavalt lepingu artikli 83 lõikele 5.
4. Presiidium teeb artiklites 7, 8, 10 ja 22 osutatud otsuseid kohtusekretäri osaluseta.
5. Presiidium on otsustusvõimeline, kui kõik liikmed või nende nõuetekohased esindajad on kohal. Otsused tehakse häälteenamusega.

Artikkel 16

Personal

1. Kohtu ametnike ja muude teenistujate ülesandeks on aidata apellatsioonikohtu presidenti, esimese astme kohtu presidenti, kohtunikke ja kohtusekretäri. Nad alluvad kohtusekretärile apellatsioonikohtu presidendi ja esimese astme kohtu presidendi järelevalve all.
2. Halduskomitee kehtestab kohtu ametnike ja muude teenistujate personalieeskirjad.

Artikkel 17

Puhkus

1. Apellatsioonikohtu president kehtestab pärast presiidiumiga konsulteerimist puhkuste kestuse ja riigipühadest kinnipidamise eeskirjad.

2. Kohtu puhkuse ajal võib apellatsioonikohtu presidendi ja esimese astme kohtu presidendi ülesandeid täita iga kohtunik, kelle poole asjaomane president sel eesmärgil pöördub. Kiireloomulistel juhtudel võib apellatsioonikohtu president kohtunikud kokku kutsuda.

3. Apellatsioonikohtu president või esimese astme kohtu president võib teatavatel asjaoludel lubada vastavalt apellatsioonikohtu või esimese astme kohtu kohtunikel puhkusele minna.

2. JAGU

Esimese astme kohus

Artikkel 18

Kohaliku või piirkondliku talituse asutamine ja tegevuse lõpetamine

1. Ühe või mitme lepinguosalise liikmesriigi taotlus kohaliku või piirkondliku talituse asutamiseks esitatakse halduskomitee eesistujale. Taotluses tuuakse välja kohaliku või piirkondliku talituse asukoht.

2. Segakomitee otsuses, millega asutatakse kohalik või piirkondlik talitus, määratakse kohtunike arv asjaomasel talitusel ning otsus tehakse avalikkusele teatavaks.

3. Kohaliku talituse asukohaks oleva lepinguosalise liikmesriigi või piirkondlikus talitusel osalevate lepinguosaliste liikmesriikide taotluse alusel teeb halduskomitee otsuse kohaliku või piirkondliku talituse tegevuse lõpetamise kohta. Kohaliku või piirkondliku talituse tegevust lõpetavas otsuses märgitakse kuupäev, pärast mida ei saa talitusele esitada uusi kohtuasju, ning kuupäev, mil talitus lakkab eksisteerimast.

4. Alates kuupäevast, mil kohalik või piirkondlik talitus lakkab eksisteerimast, määratakse asjaomase kohaliku või piirkondliku talituse juurde määratud kohtunikud kesktalituse juurde ning kohaliku või piirkondliku talituse menetluses olevad kohtuasjad antakse üle kesktalituse menetlusse koos allkantslei ja kogu selle dokumentatsiooniga.

Artikkel 19

Kolleegiumid

1. Kohtunike nimetamist kolleegiumitesse ja kohtuasjade määramist talitusesisestele kolleegiumitele reguleeritakse kodukorraga. Kooskõlas kodukorraga määratakse kolleegiumi üks kohtunik eesistujaks.

2. Kolleegium võib vastavalt kodukorrale delegeerida teatavad ülesanded ühele või mitmele kolleegiumi liikmeks olevale kohtunikule.

3. Vastavalt kodukorrale võib iga talituse juurde määrata alalise kohtuniku, kes menetleb kiireloomulisi kohtuasju.

4. Juhul kui vastavalt lepingu artikli 8 lõikele 7 menetleb kohtuasja üksainus kohtunik või vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 alaline kohtunik, täidab kõnealune kohtunik kolleegiumi kõiki ülesandeid.

5. Vastavalt kodukorrale toimib üks kolleegiumi liige ettekandjana.

Artikkel 20

Patendikohtunike reserv

1. Kohtusekretär koostab nimekirja patendikohtunike reservi koosseisu kuuluvatest kohtunistest. Iga kohtuniku puhul märgitakse nimekirjas vähemalt tema keelteoskus, tehnoloogiavaldkond, milles ta on pädev ja omab kogemusi, ning eelnevalt tema poolt menetletud kohtuasjad.

2. Esimese astme kohtu presidendile esitatud taotluses, mis käsitleb patendikohtunike reservi kuuluva kohtuniku määramist kohtuasja menetlejaks, märgitakse eelkõige kohtuasja objekt, kolleegiumi kohtunike kasutatav Euroopa Patendiameti ametlik keel, menetluskeel ja käsitletav tehnoloogiavaldkond.

3. JAGU

Apellatsioonikohus

Artikkel 21

Kolleegiumid

1. Kohtunike nimetamist ja kohtuasjade määramist kolleegiumitele reguleeritakse kodukorraga. Kooskõlas kodukorraga nimetatakse kolleegiumi üks kohtunik eesistujaks.
2. Juhul kui kohtuasi on erakordselt oluline ning eriti kui otsus võib mõjutada kohtupraktika ühtsust ja järjepidevust, võib apellatsioonikohus eesistuja ettepaneku alusel otsustada saata kohtuasja menetlemiseks oma täiskogule.
3. Kolleegium võib vastavalt kodukorrale delegeerida teatavad ülesanded ühele või mitmele kolleegiumi liikmeks olevale kohtunikule.
4. Vastavalt kodukorrale toimib üks kolleegiumi liige ettekandjana.

4. JAGU

Kohtu kantselei

Artikkel 22

Kohtusekretäri ametisse nimetamine ja ametist kõrvaldamine

1. Presiidium nimetab ametisse kohtusekretäri, kelle ametiaeg on kuus aastat. Kohtusekretäri ametiaega võib pikendada.
2. Kaks nädalat enne kohtusekretäri ametisse nimetamiseks kindlaksmääratud kuupäeva teavitab apellatsioonikohtu president presiidiumi taotlustest, mis on sellele ametikohale esitatud.
3. Enne oma kohustuste täitmisele asumist annab kohtusekretär presiidiumi ees vande täita kohtusekretäri kohustusi erapooletult ja kohusetundlikult.
4. Kohtusekretäri võib ametist kõrvaldada üksnes juhul, kui ta ei täida ametikohast tulenevaid kohustusi. Presiidium teeb sellekohase otsuse täiskogu istungil pärast kohtusekretäri ärakuulamist.
5. Kui kohtusekretäri ametikoht vabaneb enne tema ametiaja lõppemise kuupäeva, nimetab presiidium ametisse uue kohtusekretäri, kelle ametiaeg on kuus aastat.
6. Juhul kui kohtusekretär ei ole kohal või tal esineb takistus või kui kõnealune ametikoht on täitmata, määrab apellatsioonikohtu president pärast presiidiumiga konsulteerimist kohtu personali liikme täitmata kohtusekretäri ülesandeid.

Artikkel 23

Kohtusekretäri ülesanded

1. Kohtusekretär abistab kohut, apellatsioonikohtu presidenti, esimese astme kohtu presidenti ja kohtunikke nende ametiülesannete täitmisel. Kohtusekretär vastutab apellatsioonikohtu presidendi järelevalve all kohtu kantselei korralduse ja tegevuse eest.

2. Eelkõige vastutab kohtusekretär järgmise eest:
  - a) registri pidamine, mis sisaldab andmeid kõigi kohtule esitatud kohtuasjade kohta;
  - b) vastavalt lepingu artiklile 18, artikli 48 lõikele 3 ja artikli 57 lõikele 2 koostatud nimekirjade pidamine ja haldamine;
  - c) vastavalt lepingu artiklile 83 patendikohtu ainupädevuse kohaldamisest loobumise ja sellise loobumise tühistamise teatiste nimekirja pidamine ja avaldamine;
  - d) kohtuotsuste avaldamine, tingimusel et konfidentsiaalne teave on kaitstud;
  - e) statistilisi andmeid sisaldavate aastaaruannete avaldamine ning
  - f) selle tagamine, et vastavalt lepingu artiklile 83 esitatud teave patendikohtu ainupädevuse kohaldamisest loobumise kohta edastatakse Euroopa Patendiametile.

Artikkel 24

Registri pidamine

1. Kohtu registri pidamise üksikasjalikud eeskirjad nähakse ette kohtu kantseleile esitatavates juhistes, mille võtab vastu presiidium.
2. Kodukorraga nähakse ette eeskirjad kohtu kantselei dokumentidele juurdepääsu kohta.

Artikkel 25

Allkantseleid ja kohtusekretäri asetäitja

1. Presiidium nimetab ametisse kohtusekretäri asetäitja, kelle ametiaeg on kuus aastat. Kohtusekretäri asetäitja ametiaega võib pikendada.
2. Artikli 22 lõikeid 2 kuni 6 kohaldatakse analoogia põhjal.
3. Kohtusekretäri asetäitja vastutab kohtusekretäri ja esimese astme kohtu presidendi järelevalve all kohtu allkantseleide korralduse ja tegevuse eest. Eelkõige hõlmavad kohtusekretäri asetäitja ülesanded järgmist:
  - a) esimese astme kohtule esitatud kõigi kohtuasjade dokumenteerimine;
  - b) esimese astme kohtule esitatud kõigi kohtuasjade kohta teabe esitamine kohtu kantseleile.
4. Samuti osutab kohtusekretäri asetäitja esimese astme kohtu talitustele haldusabi ja sekretäriteenuseid.

III PEATÜKK

FINANTSSÄTTED

Artikkel 26

Eelarve

1. Eelarvekomitee võtab eelarve vastu presiidiumi ettepaneku alusel. Eelarve koostatakse üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtetele tuginevate finantseeskirjade kohaselt, mis kehtestatakse artikliga 33.
2. Finantseeskirjade kohaselt võib presiidium vahendeid eelarvesiseselt erinevate rubriikide või alamrubriikide vahel ümber paigutada.

3. Kohtusekretär vastutab eelarve täitmise eest vastavalt finantseeskirjadele.
4. Kohtusekretär teeb igal aastal avalduse eelmise eelarveaasta raamatupidamisarvestuse kohta, mis seondub eelarve täitmisega ning mille kiidab heaks presiidium.

Artikkel 27

Kulude kinnitamine

1. Eelarvesse kantud kulused võib teha ühe aruandeperioodi kestel, kui finantseeskirjades ei ole sätestatud teisiti.
2. Koosõlas finantseeskirjadega võib eelarveaasta lõpus kõik kasutamata assigneeringud peale personalikuludega seotud assigneeringute üle kanda, kuid ainult järgmise aruandeperioodi lõpuni.
3. Assigneeringud liigendatakse erinevatesse rubriikidesse vastavalt kuluartiklite iseloomule ja eesmärgile ning liigendatakse vajadust mööda alajaotuste kaupa koosõlas finantseeskirjadega.

Artikkel 28

Assigneeringud ettenägematute kulude katmiseks

1. Kohtu eelarve võib sisaldada assigneeringuid ettenägematute kulude katmiseks.
2. Kohus võib neid assigneeringuid kasutada eelarvekomitee eelneval heakskiidul.

Artikkel 29

Aruandeperiood

Aruandeperiood algab 1. jaanuaril ning lõpeb 31. detsembril.

Artikkel 30

Eelarve koostamine

Presiidium esitab kohtu eelarve projekti eelarvekomiteele hiljemalt finantseeskirjades sätestatud kuupäeval.

Artikkel 31

Esialgne eelarve

1. Kui eelarvekomitee ei ole aruandeperioodi alguseks eelarvet vastu võtnud, võib vastavalt finantseeskirjadele eelarve rubriikides või muudes jaotistes ette nähtud kulutusi teha kuu kaupa ning kuni ühe kahe-teistkümnendiku ulatuses eelnenud aruandeperioodi vastavasse rubriiki või jaotisesse kantud assigneeringutest, tingimusel et sel viisil presiidiumile kättesaadavaks tehtud assigneeringud ei ületa ühte kahe-teistkümnendikku eelarveprojekti ette nähtud assigneeringutest.
2. Eelarvekomitee võib anda loa kulutuste tegemiseks, mis ületavad ühte kahe-teistkümnendikku eelnenud aruandeperioodi eelarve assigneeringutest, tingimusel et järgitakse teisi lõike 1 sätteid.

Artikkel 32

Raamatupidamisarvestuse auditeerimine

1. Kohtu iga-aastase finantsaruande vaatavad läbi sõltumatud audiitorid. Audiitorid nimetab ametisse ning vajadusel vabastab ametist eelarvekomitee.

2. Professionaalsete auditeerimisstandardite kohaselt ning vajaduse korral kohapeal läbiviidava auditi tulemusel tehakse kindlaks, kas eelarvet on täidetud seaduslikult ja nõuetekohaselt ning kas kohtu finantsjuhtimist on teostatud kooskõlas säästliku ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega. Iga aruandeperioodi lõpus koostavad audiitorid aruande, mis sisaldab audiitorite allkirjastatud seisukohta.

3. Presiidium esitab eelarvekomiteele igal aastal kohtu finantsaruande ja eelmise aruandeperioodi eelarve täitmise aruande koos audiitorite aruandega.

4. Eelarvekomitee kiidab heaks raamatupidamise aastaaruande koos audiitorite aruandega ning annab heakskiidu presiidiumi tegevusele eelarve täitmisel.

Artikkel 33

Finantseeskirjad

1. Finantseeskirjad võtab vastu halduskomitee. Halduskomitee muudab neid kohtu ettepaneku alusel.
2. Finantseeskirjadega sätestatakse eelkõige:
  - a) eelarve koostamise ja täitmise kord ning raamatupidamise aruandluse ja auditeerimise kord;
  - b) meetod ja kord, mille alusel antakse kohtu käsutusse maksed ja osamaksed, sealhulgas lepingu artiklis 37 ette nähtud esialgsed osamaksed;
  - c) eskirjad eelarvekäsutajate ja raamatupidajate vastutuse kohta ning nende üle järelevalve teostamise kord ning
  - d) üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtted, millel põhinevad eelarve ja iga-aastased finantsaruanded.

IV PEATÜKK

MENETLUSSÄTTED

Artikkel 34

Kohtu nõupidamiste saladus

Kohtu nõupidamised on salajased ja jäävad salajaseks.

Artikkel 35

Otsused

1. Kui kolleegium viib istungit läbi koosseisus, mis koosneb paarisarvust kohtunikest, võetakse kohtu otsused vastu kolleegiumi häälteenamusega. Võrdse häältearvu korral otsustab kolleegiumi eesistuja hääl.
2. Kui ühel kolleegiumi kohtunikest pole võimalik kohal viibida, võidakse kooskõlas kodukorraga istungile kaasata teise kolleegiumi kohtunik.
3. Kui käesoleva põhikirjaga on ette nähtud, et apellatsioonikohus võtab otsuseid vastu täiskogu istungil, on kõnealused otsused kehtivad üksnes juhul, kui otsus tehakse vähemalt kolmeneljandikulise häälteenamusega kohtunike koguarvust.

4. Kohtu otsused sisaldavad otsuse teinud kohtunike nimesid.
5. Otsused allkirjastavad neid teinud kohtunikud, kohtusekretär apellatsioonikohtu otsuste puhul ning kohtusekretäri asetäitja esimese astme kohtu otsuste puhul. Otsused loetakse ette avalikul kohtuistungil.

Artikkel 36

Eriarvamused

Lepingu artikli 51 kohaselt kohtu otsusest eraldi esitatud kolleegiumi liikme eriarvamus peab olema põhjendatud, esitatud kirjalikult ning kõnealust eriarvamust esitava kohtuniku poolt allkirjastatud.

Artikkel 37

Tagaseljaotsused

1. Vastavalt kodukorrale võidakse hagi ühe poole taotlusel teha tagaseljaotsus, kui menetluse algatamist käsitleva dokumendi või võrdväärse dokumendi kätte saanud hagi teine pool ei esita kirjalikku vastust enda kaitseks või ei ilmu suulisele menetlusele. Pool, kelle suhtes tagaseljaotsus on tehtud, võib esitada otsuse kohta vastuväite ühe kuu jooksul pärast otsuse teatavakstegemist.
2. Vastuväitel ei ole tagaseljaotsuse täitmist peatavat toimet, välja arvatud juhul, kui kohus otsustab teisiti.

Artikkel 38

Küsimuste esitamine Euroopa Liidu Kohtule

1. Eelotsuse taotluste suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu Kohtu kehtestatud menetlusi.
2. Kui esimese astme kohus või apellatsioonikohus otsustab saata Euroopa Liidu Kohtule küsimuse, mis käsitleb Euroopa Liidu lepingu või Euroopa Liidu toimimise lepingu tõlgendamist või Euroopa Liidu institutsioonide õigusaktide kehtivust või tõlgendamist, peatab ta oma menetluse.

II LISA

KOHTUASJADE JAOTUS KESKTALITUSES ⁽¹⁾

LONDONI üksus	PARIISI kesktalitus	MÜNCHENI üksus
A) Inimese eluliste vajaduste rahuldamine	Presidendi büroo B) Tehnoloogilised protsessid, transport	F) Mehaanika, valgustus, kütmine, relvad, lõhkamine
C) Keemia, metallurgia	D) Tekstiilid, paber E) Püsikonstruktsioonid G) Füüsika H) Elekter	

⁽¹⁾ Jaotus kaheksasse valdkonda (A–H) põhineb Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni rahvusvahelisel patendiklassifikatsioonil (<http://www.wipo.int/classifications/ipc/en>).